

Är hållbarhetsrapporter enligt GRI-standarderna jämförbara?

En undersökning av den miljömässiga rapporteringen inom den finländska träförädlingsindustrin

Casper Linnaila 40642

Pro gradu-avhandling inom redovisning

Handledare: Karolina Söderlund

Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi

Åbo Akademi

Åbo 2022

Åbo Akademi

Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi

Ämne: Redovisning

Författare: Casper Linnaila

Avhandlingens titel: Är hållbarhetsrapporter enligt GRI-standarder jämförbara? En undersökning över den miljömässiga rapporteringen inom den finländska träförädlingsindustrin

Handledare: Karolina Söderlund

Abstrakt: Klimatförändringen är en av drivande faktorerna för den stigande mängd hållbarhetsrapporter som publiceras av organisationer. Rapporternas utvecklingstrend har medfört att bl.a. investerare lägger allt mer vikt på hållbarhetsrapporter vid investeringsbeslut. Tidigare forskningar har dock bevisat att hållbarhetsrapporter inte når den jämförbarhet som externa intressenter kräver, fastän gemensamma standarder existerar. Det globalt mest användbara rapporteringsramverket är GRI-standarderna.

Avhandlingens syfte var att undersöka om den nyaste versionen av GRI-standarderna når den jämförbarhet som möjliggör prestationsmätning av organisationers hållbarhetsrapporter. Studien utfördes genom en innehållsanalys av den miljömässiga aspekten (GRI 300-serien) av hållbarhetsrapporterna för år 2020. Materialen som analyserades avgränsades till de tre största finländska träförädlingsbolag, dvs. UPM-Kymmene, Stora Enso och Metsä Group. Avhandlingens resultat analyserades från ett funktionalistiskt perspektiv, kritiskt perspektiv och legitimiteteorin,

Resultaten var i linje med den tidigare forskningen fastän kraftiga avgränsningar gjordes för att öka sannolikheten för jämförbarheten. Kvantitativa indikatorer med liknande enheter visade sig vara objektivt mätbara och således även jämförbara. Omätbar information, ospecifik information och ofullständig information gjorda största delen av den miljömässiga presentation ojämförbar. Funktionalistiska perspektivet ansåg att jämförbarhet kunde nås då standardiserad information presenterades. Kritiska perspektivet menar att ledningens kontroll möjliggör greenwashing som gör informationen ojämförbar. Legimiteteorin anser att desto mer jämförbart informationen är, så desto mer legitima är organisationerna.

Nyckelord: Hållbarhetsrapport, GRI-standarder, innehållsanalys, greenwashing, träförädlingsindustri

Datum: 11.5.2022

Sidantal:45

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Problemområde	3
1.2 Syfte	5
1.3 Avgränsningar	5
2. Teoretisk referensram	7
2.1 Global Reporting Initiative (GRI)	7
2.2 Funktionalistiska perspektivet	9
2.4 Kritiska perspektivet	10
2.5 Legitimitetsteorin	11
2.6 Tidigare forskning	13
2.6.1 Jämförbarhet inom hållbarhetsrapporter	13
2.6.2 Jämförbarhet inom miljörapportering	14
3. Metod	16
3.1 Forskningsstrategi	16
3.2 Kvalitativ metod	16
3.3 Innehållsanalys	18
3.4 Materialinsamling	19
4. Empiri	20
4.1 GRI 301: Material 2016	20
4.2 GRI 302: Energi 2016	22
4.2.1 GRI 302-1	22
4.2.2 GRI 302-3	24
4.2.3 GRI 302-4	25
4.3 GRI 303: Vatten och avloppsvatten 2018	26
4.3.1 GRI 303-3	26
4.3.2 GRI 303-4	27
4.3.3 GRI 303-5	28
4.4 GRI 304: Biodiversitet 2016	29
4.4.1 GRI 304-1 och 304-2	29
4.4.2 GRI 304-3	30
4.5 GRI 305: Emissioner 2016	32
4.5.1 GRI 305-1, 305-2 och 305-7	32
4.5.2 GRI 305-4	33
4.5.3 GRI 305-5	34
5. Analys av resultat	35
5.1 Mätbar information	35
5.2 Omätbar information	37

5.3. Ospecifik och icke standardiserbar information.....	39
5.4 Ofullständig information.....	40
5.5. Andra orsaker till ojämförbarhet.....	41
6. Sammanfattning.....	43
6.1 Förslag till vidare forskning	45
7. Källor.....	46
8. Tabeller	56

1. Inledning

Relationen mellan människan och hennes omständighet har alltid varit komplicerad, då människan anses vara en del av, men samtidigt även åtskild från omvärlden (Jones, 2010). Jones (2010) påpekar hur mänskligheten egentligen format sig genom naturligt urval från djurriket, dvs. evolutionsteorin, medan vi numera omformar omgivningen med hjälp av manipulativa teknologier. Således kan människan anses vara både en del av och åtskild från omgivningen. Den koexistens med miljön som människan har möjliggör hur miljön uppmärksammas och hur det rapporteras om de effekter som människans aktivitet har på den (Jones, 2010).

Industrialiseringen kunde anses vara en av de drivande krafterna bakom den så kallade ”manipulativa teknologin” som omformar miljön. Konsekvenserna av industrialiseringen är bland annat global uppvärmning, erosion av ozonskiktet, minskad biologisk mångfald och ökade globala vattenkriser (Probal, 2018). Realiteten med klimatförändringen har således gjort att organisationers hantering av miljöansvar har blivit en integrerad komponent av deras vardagliga redovisning (Sahay, 2004). Braam, Weerd, Hauck och Huijbregts (2016) framhäver hur allmänheten blir allt mer medveten om organisationernas roll i kampen mot miljörisiker, vilket i sin tur kräver organisationerna att förstärka samverkan mellan dess ekonomiska och miljömässiga grundprinciper (Sahay, 2004). Braam et al. (2016) poängterar vidare hur externa intressenter, såsom aktieägare eller potentiella investerare, fokuserar allt mer på organisationers hållbarhetsrapporter vid investeringsbeslut. Det fungerar samtidigt som drivkraft för att organisationerna ska fortsätta och förbättra sin hållbara verksamhet. Utvecklingen har lett till att organisationer måste bli allt mer transparenta i sin miljöansvarsrapportering (Meng, Shen, Zi, Qi och Zhang, 2014) vilket även möjliggör jämförelser mellan organisationers miljöprestanda.

Mängden hållbarhetsrapporter har under de senaste årtiondena betydligt ökat runt om i världen (KPMG, 2020). Enligt KPMG:s undersökning från år 2020 så rapporterar 96 % av världens 250 största bolag (enligt omsättning) en hållbarhetsrapportering. Jämfört med år 2002 då hållbarhetsrapporteringsandelen var 45 %. Finlands hållbarhetsrapportering har stigit med 8 % från 2017 och ligger var 90 % år 2020. Träförädlingsindustrin som

spelar en väsentlig roll i bekämpningen av miljörisker visar en industri hållbarhetsrapporterings andel på 80% (KPMG, 2020). Träförädlingsindustrin och bevarandet av naturen kunde bidra med över en tredjedel av de totala åtgärder som måste göras för att nå de gemensamma klimatbekämpningsmålen utsatts för 2030 (International Union for Conservation of Nature, 2021). Detta betonar hur viktigt det är att miljö- och hållbarhetsrapporter är transparenta och jämförbara för företag inom träförädlingsindustrin. Ifall prestationsmätningen av företagens hållbarhet är komplicerat eller ogenomförbart, så försvåras allmänhetens förmåga att identifiera vilka företag som presterar bra respektive dåligt i behandlandet av miljömässiga ansvarsområden.

Det ständigt stigande intresse för hållbarhetsrapporter har lett till att gemensamma standarder eller direktiv har konstruerats. Av dem är den internationellt mest använda hållbarhetsstandard Global Reporting Initiative (härefter GRI-standard). Första versionen av GRI-standarderna presenterades 1999 varav den fick ett varmt mottagande av organisationer då 44 organisationer använde sig av regelverket i deras bokslut år 2000. Utvecklingen har sedan dess varit avsevärd då över 13000 bolag använde sig av standarderna år 2019. GRI-standarderna har lyckats hålla sin ställning som den ledande hållbarhetsregelverket, och fortsätter att kontinuerligt utvecklas (Bebbington och Larrinaga, 2021). Den fortsatta utvecklingen hållbarhetsrapporteringen och GRI-standarderna har medfört att den fjärde versionen av standarderna har publicerats, dvs. engelskans *GRI Standards*, som introducerades år 2016. Referensramen för GRI standards skiljer sig från de tidigare versionerna tack vare sin modulstruktur, vilket möjliggör lättare uppdateringar och ändringar till standarderna (GRI, Our Mission and History, 2022).

Fastän utvecklingen och populariteten av GRI-standarderna har gått betydligt framåt, så finns det indikationer på att standarderna inte når den jämförbarhet och transparens som externa intressenter kräver. GRI-standarderna och hållbarhetsrapporteringen är under en konstant utvecklingsprocess, vilket medför även en hel del problematik med bland annat terminologin och tolkningsoenigheter av standarderna (Kuisma och Lovio, 2006). Kuisma och Lovio (2006) påpekar vidare hur standarderna inte uppnår sitt mål med att göra hållbarhetsrapporteringarna jämförbara, även om företagen unnar sin verksamhet inom samma industri. Jämförbarheten försvåras bland annat av olikheten i de indikatorer eller nyckeltal som tas upp och vilka teman som betonas. Kuismas och Lovios (2006)

undersökning bevisar att de tidigare GRI-standarderna inte uppfyller sitt mål med jämförbarhet.

Eftersom miljöfrågor och hållbarhetsrapporter blir allt mer relevanta, så krävs det regelverk som möjliggör jämförelser av organisationers hållbarhetsrapportering. Den nyaste versionen av GRI-standarderna (*GRI Standards*) har implementeras av allt mer organisationer, men studierna kring huruvida den uppfyller den jämförbarhet som externa intressenter kräver är ännu oklart. Avhandlingen kommer således att undersöka jämförbarhetsaspekten av hållbarhetsrapporterna inom den finländska träförädlingsindustrin. Detta görs genom en koncentration på miljöaspekten av hållbarhetsrapporterna.

1.1 Problemområde

Fastän mängden hållbarhetsrapporter ökat betydligt under de senaste årtiondena har det inte lett till att kvaliteten på hållbarhetsrapporterna skulle ha förbättrats (Habek & Wolniak, 2015). Kvalitetsmätningarna på hållbarhetsrapporterna bestäms i stort sett av hur transparenta och jämförbara rapporterna är. En av GRI-standardernas huvudprinciper är att göra hållbarhets- och miljörapporterna jämförbara så att organisationer lättare kan rangordnas enligt hur hållbart eller mindre hållbart deras verksamhet är. Amel-Zadeh och Serafeim (2017) påpekar vidare hur externa intressenters största utmaning i användningen av hållbarhetsrapporter är ojämförbarheten mellan organisationerna. Att inte kunna mäta organisationers prestation eller väga prestationen mot andra organisationer är enligt Dragomir (2012) största orsaken till att externa intressenter inte använder sig av hållbarhetsrapporter som stöd vid sina investeringsbeslut. Trycket för jämförbara hållbarhets- och miljöansvarsrapporter blir alltmer kraftigt av den kontinuerligt stigande mängden etiska och miljömässiga investeringsfonder som bildas (Aras & Crowther, 2009).

Även om GRI-standarderna anses vara det mest detaljerade och tillförlitliga regelverket för att framställa hållbarhetsrapporterna (Daub, 2007), verkar det som att vissa aspekter på hållbarhetsrapporterna blir obemärkta vilket i sin tur leder till att

hållbarhetsrapporterna fortsättningsvis är ojämförbara (Langer, 2006). Enligt Brown, Jong och Levy (2009) är GRI-standarderna strukturerade, formella och rationaliserade, vilket i praktiken borde göra hållbarhetsrapporterna jämförbara. Undersökningar inom ämnesområdet bevisar dock att det i verkligheten inte är så. Langer (2006) fortsätter med att poängtera hur bland annat begränsningen av jämförbarheten beror i hög grad på den heterogena uppställningen som hållbarhetsrapporterna har. Heterogeniteten beror på innehållets form i hållbarhetsrapporterna, där en del av informationen presenteras i form av indikatorer eller annan numerisk form, medan den största delen presenteras i icke-finansiell/berättande form.

För att kunna utvärdera och jämföra hållbarhets- och miljörelaterad information, krävs det att informationen är tillgänglig, tydlig och relevant. I praktiken uppfylls alla dessa krav sällan på en tillfredställande nivå på grund av att den information som presenteras är ofta omätbar eller av ospecifik karaktär. Detta beror på att minoriteten av hållbarhetsrapporteringsindikatorer baserar sig på kvantitativa mätningar. Största delen är antingen uppbyggd på endast kvalitativa data eller som en blandning av kvalitativa data och kvantitativa mätningar. Kvalitativ information bygger ofta på tvetydig eller ofullständig information, vilket ytterligare förstärker indikatorernas och rapporternas ojämförbarhet (Boiral och Henri, 2015).

Komplexiteten hos GRI-standarderna och oenigheten i tolkningarna medför även problematik i uppställningen av hållbarhets- och miljörapporter, vilket i sin tur leder till försämrad jämförbarhet (Kuisma och Lovio, 2006). Även om de flesta organisationerna grupperar den viktigaste informationen för varje kriterium i tabeller så är dessa tabeller sällan tillräckligt explicita eller detaljerade så att de kunde på ett ändamålsenligt sätt jämföras. Det beror på att GRI-standarderna möjliggör alternativa presentationsmöjligheter (Boiral och Henri, 2015).

Det ”spelrum” som organisationer har att jobba med i sina hållbarhetsrapporter möjliggör val för organisationer att bestämma vad de vill presentera och vad de utesluter. Fastän GRI (Communicate your positive and negative impacts, 2022) beskriver att informationen som presenteras ska reflektera både positiva och negativa aspekter på en organisations hållbarhets- och miljöprestanda och att den information som presenteras ska grunda sig på bevis. Ändå tenderar organisationer att lägga mer tonvikt på de positiva

resultaten inom deras hållbara utveckling, istället för de negativa. Detta leder i sin tur till att organisationer ger mer detaljerade förklaringar på vissa indikatorer som har haft en mer positiv effekt på organisationernas miljöpåverkan, till skillnad från de som påverkat organisationen mer negativt (Boiral och Henri, 2015). Den informationsasymmetri som uppstår komplicerar jämförbarheten mellan organisationerna.

1.2 Syfte

En av GRI-standardernas grundpolicyn är att göra hållbarhetsrapporterna jämförbara (GRI Continuous improvement, 2022). Tidigare undersökningar inom ämnesområdet bevisar dock att jämförbarheten inte har uppnåtts. Syftet med min avhandling är således att undersöka om den nyaste versionen av GRI-standarderna når den jämförbarhet som möjliggör prestationsmätning av organisationernas hållbarhetsrapportering. Eftersom träförädlingsindustrin har en betydande roll för bekämpningen av klimatförändringen, kommer undersökningen att koncentrera sig på den finländska träförädlingsindustrin. Koncentrationen på en specifik industri framkallar även en starkare uppfattning av ramverk för industrispecifika rapporter.

Studiens forskningsfrågor är därmed:

- Är hållbarhetsrapporters miljöpresentation jämförbart?
- Vilka faktorer påverkar jämförbarheten/ojämförbarheten?

1.3 Avgränsningar

Tidigare studier betonar hur viktig jämförbarheten mellan organisationer är för att uppnå hållbarhetsrapporter av hög kvalitet (Kristofik, Lamek & Musa, 2016). Eftersom jämförbarheten har varit otillräcklig under de förhållanden som använts i de tidigare studierna, inkluderas sådana rapporter i den här studien som valts genom kriterier som förbättrar sannolikheten för rapporter med hög kvalitet. För att undvika stora skillnader

i rapporterna, och således minska risken för ojämförbarhet, har forskningsobjektet valts från en specifik bransch som driver sin verksamhet inom samma verksamhetsområde, d.v.s. den finländska träförädlingsindustrin. Langer (2006) påpekar även om hur industrin och verksamhetsområdets kultur (t.ex. finländska kulturen) inverkar på innehållet i hållbarhetsrapporterna, som vidare bekräftar avgränsningens betydelse.

Koncentrationen på endast miljöaspekten i hållbarhetsrapporterna möjliggör även en mer grundlig undersökning av hur jämförbara specifika delar av organisationers hållbarhetsrapportering är, istället för att ytligt undersöka alla de element som ingår i hållbarhetsrapporter. Risken att ta in allt för många aspekter kan leda till att undersökningen inte når det önskade djupet, även om man kunde behandla en stor mängd data (Silverman, 2001). Dessutom involverar träförädlingsindustrin ett brett spektrum av miljöfrågor som vidare ökar ämneskoncentrationens betydelse.

2. Teoretisk referensram

Denna del av avhandlingen kommer att behandla relevant teori som är essentiellt för förståelsen av avhandlingen. Till en början förklaras vad GRI-standarder är, varefter jag redogör för de teoretiska perspektiven. dvs. funktionalistiska perspektivet, kritiska perspektivet samt postmodernistiska perspektivet. Till sist kommer en genomgång av tidigare studier inom ämnesområdet att presenteras.

2.1 Global Reporting Initiative (GRI)

GRI är en ideell intressentnätverks verksamhet vars mål är att göra hållbarhetsrapporter transparenta och jämförbara. GRI:s vision är att göra organisationers ekonomiska-, sociala- och miljörapportering lika jämförbart som t.ex. en balansräkning eller resultaträkning. GRI-standarderna erbjuder en gemensam spelplan för internationell kommunikation som assisterar organisationer med rapporteringen över sina miljö- och sociala frågor. Standarden hjälper aktieägare, investerare, politiska beslutsfattare, kapitalmarknader och samhällen att bättre förstå organisationers ställningstagande till olika hållbarhetsaspekter. Genom att ständigt utveckla regelverket och dess användbarhet, strävar GRI att bevara sin position som det ledande regelverket för hållbarhetsrapporteringar (GRI, About GRI, 2022; GRI, Our Mission and History, 2022).

GRI-regelverket består av tre olika serier av standarder som är sammankopplade till ett gemensamt system. Till den universiella serien hör GRI 101, GRI 102 och GRI 103. De innefattar de obligatoriska delarna som organisationerna måste följa då de rapporterar enligt GRI. GRI 101, *Foundation 2021*, introducerar meningen med GRI samt förklarar huvudkonceptet bakom hållbarhetsrapporteringen. GRI 101 behandlar även kraven och rapporteringsprinciperna som organisationerna måste följa ifall de vill redovisa i enlighet med GRI standarderna (GRI, A Short Introduction to the GRI Standards, u.å).

GRI 102, *General Disclosures 2021*, innehåller upplysningar som organisationerna använder sig av för att tillhandahålla information om olika rapporteringsmetoder som bör användas. Information om bland annat olika lednings- och organisationspolicyn finns presenterade där. Denna information ger viktig insikt i organisationens profil och storlek, samt tillhandahåller en översiktsbild över vilka organisationens effekter är på hållbarhetsaspekter (GRI, *A Short Introduction to the GRI Standards*, u.å)

GRI 103, *Material Topics 2021*, ger noggrann vägledning om hur man bestämmer de materiella ämnen som presenteras i själva rapporterna. Den innehåller också information om hur processen av vilka materiella ämnen som används i hållbarhetsrapporteringen ska framställas, samt en lista över de materiella ämnen och hur varje ämne behandlas i rapporterna (GRI, *A Short Introduction to the GRI Standards*, u.å).

GRI 111-118, *Sector Standards*, som är ännu i utvecklingskede hjälper organisationer att lättare begripa vilken sorts information som ska rapporteras beroende på branschen man unnar sin verksamhet i. Dessa sektorstandarder gör de möjligt för externa intressenter att bättre förstå organisationers ställningstagande till sociala, ekonomiska och miljömässiga skyldigheter inom en specifik industri (GRI, *A Short Introduction to the GRI Standards*, u.å). Den första sektorstandard för olja, gas och kol lanserades 2021 samtidigt som flera nya är i planeringsskede (GRI, *Sector Standard Project for Oil and Gas*, 2022).

De resterande tre GRI regelverken: GRI 200, GRI 300 och GRI 400 är olika standarder som beskriver hur ämnesstandarderna ska rapporteras. GRI 200 serien behandlar ämnen relaterade till ekonomisk prestanda, GRI 300 serien behandlar regelverk gällande organisationers miljöfrågor och GRI 400 serien innefattar regelverk om hur sociala problemområden uppmärksammas och rapporteras (GRI, *A Short Introduction to the GRI Standards*). Eftersom avhandlingen undersöker organisationernas rapportering av miljöfrågor kommer avhandlingens endast att koncentrera sig på rapporteringen av GRI 300-serien. Innehållet i varje ämnesstandard som genomgås förklaras noggrannare i empirikapitlet.

2.2 Funktionalistiska perspektivet

Det funktionalistiska perspektivet anses vara det perspektiv som är mest i linje med GRI-standarderna och som mest förespråkar att hållbarhetsrapporterna är jämförbara med varandra. Perspektivet förutsätter att rapporterna är standardiserade och så pass transparenta att de verkligen presenterar organisationernas verkliga situation och att deras miljöprestation kan mätas genom rationella prestationsmätningssystem. Det funktionalistiska perspektivet anser att den information som organisationer presenterar är objektiv och baserar sig på fakta snarare än tolkningar, vilket leder till förbättrad jämförbarhet mellan organisationers hållbarhetsrapporter (Morgan, 1980).

GRI-standarderna anses i allmänhet vara de mest detaljerade och tillförlitliga riktlinjerna för att upprätthålla hållbarhetsrapporterna (Daub, 2007). Forskningar utifrån det funktionalistiska perspektivet visar att den strukturerade sammansättningen som GRI-standarderna har, förbättrar jämförbarheten och således även prestationsmätningen av organisationers miljöprestanda. Marknadsindex såsom Dow Jones Sustainability Index väljer sina företag beroende på informationen som presenteras i hållbarhetsrapporterna vilket förutsätter att informationen som presenteras där är mätbar, jämförbar och tillförlitlig (Aras och Crowther, 2009).

Kvaliteten på informationen som presenteras enligt GRI-standarderna måste vara tillförlitlig, tydlig, jämförbar, noggrant och aktuell. Dessa principer är i linje med det funktionalistiska perspektivets grundprinciper om transparens och mätbarhet. GRI-standarderna definierar noggrant varje enskild indikator samt om några sektorspecifika aspekter måste tas i beaktande, vilket underlättar implementeringen av GRI-standarderna för organisationer inom olika verksamhetsområden. Den noggranna definitionen och presentationen av indikatorerna förväntas förstärka homogeniteten i hållbarhetsrapporterna och således även underlätta jämförbarheten (Boiral och Henri, 2015).

Problematiken med jämförbarheten enligt det funktionalistiska perspektivet uppstår från det irrationella sättet att presentera miljörapporter. Ifall GRI-standarderna används på ett omfattande och metodiskt sätt så är hållbarhets- och miljöprestandamätningar jämförbara

enligt det funktionalistiska perspektivet, d.v.s. det funktionalistiska perspektivet ifrågasätter inte antagandena om mätbarhet och jämförbarhet (Boiral och Henri, 2015).

2.4 Kritiska perspektivet

Enligt det kritiska perspektivet formas organisationer genom maktrelationer, ideologier och ekonomiska intressen (Morgan, 1980). Detta leder till att organisationers hållbarhets- och miljörapportering saknar transparens och tenderar således att presentera vad som är i ledningens eget intresse, istället för att koncentrera sig på vad allmänheten och externa intressenter eftertraktar (Dragomir, 2012). Det kritiska perspektivet anser således att ojämförbara hållbarhetsrapporter uppstår ur oenigheten mellan det som i verkligheten presenteras det som intressenter eftertraktar.

Det kritiska perspektivet menar att miljöprestandan är jämförbar i teorin men så länge som den presenterade informationen kontrolleras av organisationerna själva, saknar rapporterna transparens och är inte heller jämförbara. Problematiken ligger i grund och botten i oenigheten i tolkningen av termer som hållbar- och miljövänligutveckling. Då definitionen av hållbar eller miljövänlig utveckling inte är tillräckligt noggrant definierad, så leder det till svårigheter att vara ense om praktiska tillvägagångssätt som borde leda till en mer hållbar verksamhet. Då man är omedveten och oense om vilka åtgärder som ska genomföras för att nå en mer miljövänlig verksamhet, är det omöjligt att rapporterna mellan organisationer är jämförbara med varandra. Så länge som GRI-standarderna innehåller tolkningsoenigheter finns det marginal för organisationer att medvetet lägga tonvikten i rapporterna på aspekter som ger en bättre bild utåt, fastän man inte berättar hela sanningen (Gray, 2010).

Det kritiska perspektivet innebär alltså att jämförbarhet inom hållbarhetsrapportering kan inte uppnås genom policyer eller regelverk som tenderar vara för begränsade eller ytliga för att behandla hållbarhetsfrågor. Det finns en risk för att hållbarhets- och

miljörapporteringen kunde till och med istället fungera som ett verktyg för att dölja de negativa ytterligheterna som organisationerna uppvisar (Moneva, Archel & Correa, 2006). Denna organisatoriska kontroll och utelämnande av information har en negativ effekt på miljörapporternas trovärdighet, då organisationerna själva tar hand om hela hållbarhetsrapporteringsprocessen och utelämnar på utsidan allmänhetens åsikt om vilken sorts information som efterfrågas (Owen, Swift, Humphrey & Bowerman, 2000).

Sammanfattningsvis innebär det kritiska perspektivet att på grund av risker för greenwashing (dvs. att organisationer säger att de är miljövänligare än vad de egentligen är för att vinna över intressenter), organisatorisk kontroll (ledningen bestämmer själva vad som presenteras och hur det presenteras) samt tolkningsoenigheterna, så är inte hållbarhets- och miljörapporter jämförbara.

2.5 Legitimitetsteorin

Suchman (1995) definierar legitimitetsteorin som en generaliserad uppfattning av att en organisations handlingar är önskvärda, riktiga eller lämpliga med socialt framställda normer, värderingar, antaganden och definitioner. Med andra ord kan man säga att det handlar om att organisationers beteende eller beslutsfattande bedöms enligt hur de framkommer gentemot de samhällliga standarder eller normer som existerar. Organisationers legitimitet bestäms således med hjälp av denna kollaboration mellan samhällena och organisationerna.

I samarbetet mellan organisationerna och samhällena finns både fördelar och nackdelar. Organisationerna får tillstånd att yrka sin verksamhet av samhällena då de samtidigt blir ansvariga över att rapportera över deras funktionalitet, eftersom samhällena förser organisationerna auktoriteten över de naturtillgångar som deras verksamhet externaliteter, t.ex. olika luft- eller vattenföroreningar. Detta leder till att samhällena tvingar organisationerna att driva en hållbar verksamhet genom att t.ex.

stadga lagar som förhindrar verksamheten från att driva en förorenande verksamhet. Då organisationen uppfyller alla kraven som samhället ställt för att driva sin verksamhet, så anses organisationen vara legitim (Deegan, 2002).

Traditionellt sett har man mätt organisationers prestanda med traditionella lönsamhetsmått, där organisationer strävar efter vinstmaximering. Effektiviteten av organisationerna mättes genom hur vinstmaximerande organisationerna var, desto högre vinst desto mer effektiv var man och vice versa. Legitimitetsteorin står i kontrast till detta perspektiv genom att använda organisationers legitimitet som mått på hur ”bra” eller ”dåligt” en organisation är. Med legitimiteten menar man alltså organisationerna rätt att fortsätta fördriva en ren och hållbar verksamhet som uppfyller samhällets krav (Ramanthan, 1976).

Legitimitetsteorin grundar sig på att ta i beaktande allmänheten i stort sett istället för att endast tillfredsställa externa intressenter, såsom investerare. Ifall organisationerna misslyckas med att uppfylla de samhälleliga kraven för legitimitet så kan sanktioner bestämmas på organisationens produktion, resursanvändning eller andra efterfråge restriktioner på deras produkter eller tjänster. Enligt legitimitetsteorin betyder detta att organisationen upphör att vara legitim, då deras verksamhet inte mera förhåller sig till vad som är bäst för samhället. Då en organisation förlorar sin legitimitet förorsakar det större problem för organisationen stort sett då deras samhälleliga image förvandlas till en mer centraliserad eller självisk verksamhet, vilket leder till förluster i efterfrågan på deras produkter eller tjänster.

2.6 Tidigare forskning

Tidigare forskningar inom jämförbarheten av GRI-standarderna har gjorts i relativt små kvantiteter. Koncentrationen har därtill sällan varit på en enda aspekt av hållbarhetsrapporteringen. Till en början kommer avhandlingen genomgå tidigare forskningar om jämförbarhetsaspekten i hållbarhetsrapporter, varefter avhandlingen redogör för forskningar som enbart analyserat miljöaspekten av hållbarhetsrapporter.

2.6.1 Jämförbarhet inom hållbarhetsrapporter

En av de första undersökningarna inom hållbarhetsrapporters jämförbarhet gjordes av Langer år 2006. GRI-standarderna hade inte ännu implementerats av alltför många bolag, vilket reflekterades i resultaten av undersökningen. Detta berodde på att en stor del av de undersökta bolagen inte rapporterade sin hållbarhet enligt GRI-standarderna. I undersökningen jämförde Langer (2006) österrikiska företags hållbarhetsrapporter med internationella företags hållbarhetsrapporter. Langer (2006) märkte att olika kulturer tenderar att lyfta fram olika delar i hållbarhetsrapporterna. Detta ledde till en betydligt försämrad jämförbarhet då informationsasymmetri förekommer. Vid jämförelser mellan företagens miljöprestanda märkte Langer att standardiseringen av informationen var på hög nivå, vilket även medförde relativt hög jämförbarhetsnivå mellan dessa aspekter. Dock identifierade Langer (2006) stora skillnader mellan hållbarhetsrapporterna för bolag inom servicesektorn jämfört med produktionssektorn.

Cardoni, Kiseleva och Terzani (2019) undersökte jämförbarheten i hållbarhetsrapporter för bolag inom olje- och gasindustrin. Cardoni et al. (2019) märkte att under hälften av informationen som presenterades kunde jämföras. Orsaken till den låga jämförbarheten hade i stor grad att göra med att organisationer inte följde GRI-riktlinjerna. Cardoni et al. (2019) kom till den slutsatsen att undvikandet av rapportandet av ohållbara aspekter går hand i hand med intressent- och legitimitetsteorin synsätt. Dvs. att företag tenderar endast att rapportera den del av dess hållbara verksamhet som uppfyller externa intressenters och samhällets förväntningar. Då intressenters och samhällets förväntningar uppfylls, så behåller företagen sin relevans respektive legitimitet.

2.6.2 Jämförbarhet inom miljörapportering

Få studier har ifrågasatt kvaliteten eller jämförbarheten av den miljörelaterade information som uppges av företagen (Andrew & Cortese 2011; Dragomir 2012; Kolk, Levy & Pinkse 2008; Talbot & Boiral 2013; Boiral & Henri, 2015). Thoresson, Pehrsson och Tang (2020) undersökte jämförbarheten inom kemisektorn i Europa. Vad Thoresson et al. (2020) märkte var att fastän företagen hade verksamhet inom samma bransch så förblir jämförbarheten mellan dem närtill omöjlig. Undersökningen gjordes dessutom för den nyaste versionen av GRI-standarderna. Största orsaken bakom ojämförbarheten hade att göra med den kvalitativa formen som hållbarhetsrapporterna har. En annan orsak som identifierades var att information som presenterades inte var i linje med GRI-standarderna. Orsaken till detta anser Thoresson et al. (2020) har att göra med GRI:s avsaknad av strikta riktlinjer. Thoresson et al. (2020) menar även att presentationen av självutnämnd information har i själva verket att göra med att företaget döljer de ohållbara aspekterna av sin verksamhet.

En av de mest relevanta undersökningar som enbart koncentrerat sig på de miljö- eller klimatmässiga aspekten av hållbarhetsrapporternas jämförbarhet var publicerad av Boiral, Brotherton, Rivaud och Talbot år 2022. Boiral et al. (2022) utförde en innehållsanalys av biltillverkarens klimatrelaterade prestation och kom till den slutsats att det är så gott som omöjligt att göra meningsfulla jämförelser mellan företagens klimatprestation. När de undersökte GRI 305 emissionsstandarden märkte de följande huvudsakliga orsaker som förhindrade en rigorös och trovärdig rangordning av klimatprestandan:

1. Försummelsen av att följa GRI-standarderna samt bristen på standardiserbar data
2. De oklara och eklektiska mätningarna
3. De oklara och heterogena skalorna för mätningarna
4. Oförmågan att lägga rätt information i rätt kontext, samt den inkonsekventa presentationen av indikatorerna

(Boiral et al., 2022)

Vad Boiral et al. (2022) märkte var att vissa biltillverkare publicerade information över deras klimatprestanda under en viss tidsperiod eller så var den publicerade data föråldrad. Detta inkonsekventa presentationssätt gjorde det problematiskt att standardisera data som däremot ledde till jämförbarhetsproblematik. Vid redovisningen för de olika prestationsmätningssätten så märkte Boiral et al. (2022) att olika enheter användes mellan biltillverkarna samt att beräkningsmetoderna var ofta oklart beskrivna, vilket ytterligare försvårade rangordningen av biltillverkarnas klimatprestanda. Boiral et al. (2022) beskriver bl.a. hur Porsches indirekta emissioner minskade från 110 231 ton CO₂ till 6405 ton CO₂ mellan åren 2016-2017. Porsche presenterade ingen noggrannare beskrivning över varför en närmare 95 procents minskning förekommit. Vad som gör informationen ännu mer märklig är de facto att Porsches ekonomiska prestation hölls mer eller mindre konstant under samma tidsperiod. Denna osannolika beskrivning som varken förklaras eller kontextualiseras, ifrågasätter informationens trovärdighet samt dess potentiella användningen för jämförelseändamål (Boiral et al. 2022).

3. Metod

Denna del av avhandlingen kommer att behandla metoden som används för undersökningen. Till en början förklaras avhandlingens forskningsstrategi som sammanfattar hela forskningsplanen. Därefter presenteras kvalitativa metoder samt innehållsanalys. Till sist kommer en genomgång av materialet och avgränsningar presenteras.

3.1 Forskningsstrategi

Då syftet med avhandlingen är att undersöka jämförbarheten i företagens hållbarhetsrapporteringar måste metoden för undersökningen väljas så att man på bästa möjliga vis uppnår detta. GRI-standarderna specificerar inte hur hållbarhetsinformationen bör presenteras, dvs. informationen kan finnas som en skild hållbarhetsrapport, en del av bokslutet eller totalt asvkiljt från bokslutet (t.ex. en webflik på hemsidan). På grund av informationens heterogenitet och ostrukturerade karaktär anser jag att den mest passande metoden för en djupare undersökning är en kvalitativ metod i form av innehållsanalys.

3.2 Kvalitativ metod

Enda sedan slutet av 1800-talet har kvantitativa forskningsmetoder varit den dominerande forskningsmetoden (Merriam & Tisdell, 2014). Kvalitativa forskningsmetoder fick sin egentliga form år 1945 då Paul Felix Lazarsfield visade vägen för ostrukturerade intervjuer och gruppdiskussioner. Målet med metoden var att svara på frågor som frågeorden: varför, hur eller vad. Lazarsfields metod ville stå emot de traditionella kvantitativa analyserna som använde sig av numerisk och standardiserad information. Kvalitativa forskningsmetoder behölls som en klar minoritets forskningsmetod ända till slutet av 1980-talet då metoden började användas i andra ämnesområden än psykologi och i andra former än de vanliga intervjuerna eller andra diskussionssammanhang (Conner, 2015).

Vid framställningen av en kvalitativ undersökning måste man även ta i beaktande undersökningens paradigm. Devers (1999) beskriver paradigm som världsbilden som styr forskningen. Forskningsparadigm är de antaganden, normer och standarder som ligger till grund för olika synsätt inom forskning. Olika paradigm har olika ontologier och epistemologier. Med ontologi menar man olika antaganden av verklighet medan epistemologi befattar antaganden av kunskap (Cleland, 2017). Förståelsen av undersökningens paradigm är ytterst viktigt för att få en bättre uppfattning över de tillvägagångssätt som använts, samt för de antaganden som ligger till grund för tillvägagångssättet som valts. Uppfattningen om ontologierna och epistemologierna som ligger i grunden för paradigmerna hjälper undersökaren att identifiera styrkor och svagheter med de antaganden man har använt sig av i den kvalitativa undersökningen (Tenny et al. 2021).

Grunden av kvalitativa metoder ligger i att kunna undersöka ämnen som är problematiska att mäta i siffror eller kvantitativa metoder, vilket möjliggör att frågeställningen inom kvalitativa metoder kan vara nästan vad som helst. Som tidigare nämnts så strävar kvalitativa metoder att undersöka data som presenteras i annan än kvantitativ form, vilket är i symbios med vad avhandlingen eftertraktar att undersöka. Moser och Korstjens (2017) förklarar även hur kvalitativa metoder ger möjlighet till att djupare analysera och förstå verkliga problem. Då avhandlingen strävar att undersöka jämförbarheten i hållbarhetsrapporter inom träförädlingsindustrin, anser jag att en kvalitativ metod är passande för att nå avhandlingens syfte. Eriksson och Kovalainen (2016) berättar även hur ett mer koncentrerat forskningsområde och forskningsfråga kan öka sannolikheten av att en undersökningens forskningsfrågor får ett mer fördelaktigt svar. Detta maximeras genom att koncentrera studien på endast miljöaspekten av hållbarhetsrapporter inom träförädlingsindustrin.

Kvalitativa metoder innehåller inte enbart en enda form av undersökning, utan delas i flera olika metoder. Savenye och Robinson (2001) beskriver hur kvalitativa metoder kan bestå av intervjuer, case-studier, enkäter eller dokument/innehållsanalyser, varav case-studier och enkäter kan ses som helt åtskilda undersökningsmetoder. Avhandlingen kommer att genomföras med hjälp av en kvalitativ metod. Den kvalitativa metoden som lämpar sig bäst för en undersökning av denna stil är en innehållsanalys, vilket kommer att förklaras noggrannare i följande kapitel.

3.3 Innehållsanalys

I början av 1950-talet introducerades termen innehållsanalys för första gången inom kvalitativa forskningsmetoder (Kuckartz,2019). Till en början användes metoden främst till kvantitativa forskningar, förrän den blev allt vanligare bland kvalitativa forskningsmetoder (Kuckartz, 2019). Gray, Kouhy och Lavers (1995) poängterar dock hur innehållsanalys i själva verket är en av de dominerande forskningsmetoderna för analyseringen av hållbarhetsrapporter. Orsaken till detta har att göra med den heterogena uppställning av information som hållbarhetsrapporter innehar (Boiral & Henri, 2015). Med hjälp av en innehållsanalys kan man analysera hållbarhetsinformation mer detaljerat, istället för att endast undersöka färdigt starkt jämförbara kvantitativa indikatorer (Cardoni et al., 2018).

En innehållsanalys kan även vara en kvantitativ forskning. Skillnaden mellan en kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys ligger i sättet och tidpunkten när informationen kategoriseras (Forman & Damschroder, 2007). I en kvantitativ innehållsanalys har man färdigt fastställda kategorier som resultaten sedan grupperas i. Enligt Elo och Kygnäs (2007) ska en deduktiv inriktning tillämpas då strukturen är konstruerad av tidigare vetenskap och där resultaten reflekteras mot tidigare teori. Däremot i en kvalitativ innehållsanalys så formas kategorierna efter att datan är insamlad, dvs. tillvägagångssättet är i sin grund induktivt (Forman & Damschroder, 2007). Eftersom avhandlingen inte är medveten om resultatet av undersökningen, dvs. ingen predestinerad jämförbarhetsnivå har framställts, så kommer en induktiv ansats att tillämpas. I praktiken betyder detta att resultaten av undersökningen kategoriseras först efter empirigenomgången, då man inte har en föraning av resultaten.

3.4 Materialinsamling

Avhandlingen kommer att jämföra miljörapporteringen av de tre största bolagen inom träförädlingsindustrin som är noterade på Helsingforsbörsen (Nasdaq OMX Helsinki). Bolagen som analyseras är UPM-Kymmene, Stora Enso och Metsä Group. Alla de tidigare nämnda bolagen följer GRI Standards (nyaste version) i deras hållbarhetsrapportering. Materialen samlas in för år 2020, eftersom då har den nyaste versionen av GRI-standarderna implementerats av bolagen i flera år. Dessutom anser jag att det är viktigt att resultaten är så pass aktuella och relevanta som möjligt. Empirin kommer endast att koncentrera sig på GRI 300-serien.

Från företagens egna GRI innehållssida (engelskans GRI Content index) finns länknings till antingen företagens hållbarhetsrapporter, bokslut eller skilda informationsblad. Från dessa länknings framkommer vad som presenteras för varje enskild standard. Stora Enso (Stora Enso GRI Content Index, 2020) och UPM-Kymmene (UPM-Kymmene GRI Content Index, 2020) har sina GRI innehållsförteckningar på skilda webbsidor. Metsä Group har sin GRI innehållssida i slutet på hållbarhetsrapporten (Metsä Group, 2020). Materialinsamlingen kommer att följa varje enskilda bolagens GRI innehållssida och därifrån spåras fram den information som kopplas till varje standard.

3.5 Avgränsningar

Alla bolag presenterar inte alla aspekter av GRI 300 standarderna. Vissa bolag har lämnat bort en eller flera delstandarder. Då endast en eller två av bolagen presenterar en standard så kommer standarden inte att beaktas i undersökningen. De delstandarder som inte tas i beaktande beskrivs i början av varje standardgenomgång. Dessutom har GRI 306 (avfall) uteslutits från avhandlingen eftersom UPM-Kymmene använder sig av en nyare version av den standard till skillnad från vad Stora Enso och Metsä Group gör. Dessutom kommer endast ämnesstandarder att analyseras.

4. Empiri

Denna del av avhandlingen behandlar empirin. Varje GRI-miljöstandard presenteras i början av varsitt stycke varefter träförädlingsbolagens presentation av respektive standard diskuteras. Dessutom kommer eventuella avgränsningar för varsin standard beskrivas.

4.1 GRI 301: Material 2016

GRI 301 innefattar regelverket för hur organisationer rapporterar sitt materialrelaterade inverkan och hur de hanterar denna inverkan. Materialanvändningen av förnybara och icke-förnybara råvaror ska rapporteras enligt den totala vikten eller volymen som har använts (GRI 301-1). Till GRI 301 hör även redogörelse för återvunnet material som använts som inputmaterial (GRI 301-2) (GRI Materials 2016, 2021). Eftersom UPM-Kymmene inte presenterar GRI 303-3 (Återvunna produkter och deras förpackningsmaterial) så kommer inte denna standard analyseras.

UPM-Kymmene presenterar sin materialanvändning i en tabell som innefattar totala användningen av råmaterial i olika måttenheter beroende på materialet. T.ex. trädanvändningen presenteras i kubikmeter medan mineraler eller återvunnet papper presenteras i ton(kg). Dessutom har UPM-Kymmene valt att presentera hur förnybart materialen de använder sig av är, fastän detta inte är ett krav eller rekommendation enligt GRI 301-1 standarden. T.ex. pappersmassas förnybara andel presenteras som 100 % medan för mineraler eller plast förnybara andelen noll procent (UPM Material Balance 2020, 2020). UPM-Kymmene presenterar även sin användning av återvunnet inputmaterial i form av ett cirkeldiagram med procentandelen återvunnen fibermassa som huvudkomponent (UPM-Kymmene Fibre Raw Materials used in UPM's paper, 2020).

Till skillnad från UPM-Kymmene så presenterar Stora Enso sin materialanvändning och användning av återvunnet material i mer berättande stil. I

materialanvändningsbeskrivningen läggs fokus på termer som bioekonomi och cirkulär ekonomi. Dessutom beskrivs hur materialåteranvändningen maximeras genom att minimera avfallen och maximera värdet på deras egen materialanvändning. Stora Enso presenterar även finansiella parametrar av deras materialanvändning, som t.ex. träd och pappersmassa förbrukningen i samma finansiella termer som UPM Kymmene. Detta har en positiv effekt på jämförbarheten (Stora Enso Annual Report s. 38, 41, 2020).

Metsä Group presenterar sin materialanvändning i liknande form som Stora Enso och UPM-Kymmene. Indikatorerna är bl.a. trädanvändningen som rapporteras i kubikmeter och annan materialanvändning i ton(kg) (Metsä Group, s.31, 2020). Fastän informationen inte presenteras i samma stil, så kan man dra den slutsatsen av att materialanvändningen mellan de tre träförädlingsbolagen är jämförbar.

4.2 GRI 302: Energi 2016

GRI 302 innehåller regelverk för hur organisationer ska rapportera dess energi-relaterade inverkan samt hur de hanterar denna inverkan. Standarden innefattar bland annat information om energianvändningen inom organisationen (302-1) samt energianvändningen utanför organisationen (302-2). Dessutom innefattar regelverket att organisationerna beskriver intensiteten av energianvändningen (302-3), samt beskrivningar av de åtgärder som gjorts för att minska energikonsumtionen (302-4) (GRI Energy 2016, 2021). På grund av att alla bolag inte presenterar GRI 302-2:an, så kommer den inte att analyseras.

4.2.1 GRI 302-1

UPM-Kymmene beskriver sin energiförbrukning i form av olika tabeller där det rapporteras bland annat andelen förnybart respektive icke-förnybart bränsle som använts i gigawattimmar. I samma tabell presenteras även vilken form av bränsle som använts (Se tabell 1 nedan). GRI 302-1 standarden ger organisationer möjligheten att välja ifall de vill presentera sin energiförbrukning i watt-timmar eller joules (GRI Energy 2016, 2021). Dock försvåras användningen av den relevanta informationen för jämförbarhetssyften av UPM-Kymmenes diffusa GRI innehållsförteckning. I den finns länknings till tre olika källor med mer eller mindre liknande information. På tabell 1 nedan presenterar UPM-Kymmene en sammanfattad version av dess energiförbrukning som innefattar huvudkomponenterna av GRI 302-1. UPM-Kymmene beskriver att deras totala elkonsumtion är 11600 GWh vilket är mindre än vad de själv producerar. Enligt GRI 302-1 ska företagen beskriva ifall överlopps energin sålts vidare, vilket är det mest sannolika utfall. Då relevant information lämnas bort, ökas risken för informationsasymmetri, som i sin tur förorsakar ojämförbarhet.

ENERGY

	2020
Fossil fuels, GWh	10,300
Renewable fuels ¹⁾ , GWh	26,100
Purchased electricity ²⁾ , GWh	12,600
Purchased heat, GWh	320

¹⁾ 82% from UPM processes (e.g. bark, fibre sludge, black liquor)

²⁾ Includes UPM shares of hydro, nuclear and condensing power as well as purchases from the market. UPM's total electricity consumption was 11,600 GWh.

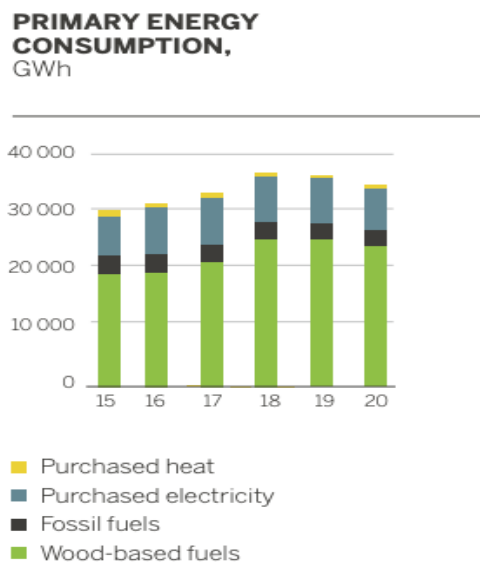
(UPM's Material balance 2020, 2020)

Stora Enso presenterar sin energiförbrukning i olika cirkeldiagram som presenterar bland annat andelen fossila bränslen som använts, samt allokeringen mellan olika bränslesorter (Stora Enso Annual Report, s.40, 2020). Därtill redogörs för olika tabeller och diagram för bland annat:

- Fördelningen mellan internt- respektive externt köpt el
- Värmeconsumtionen i mängd TWh (terawatt-timmar)
- Elconsumtionen i mängd TWh

Sammanställningen av nyckelindikatorerna är olik från sättet som UPM-Kymmene presenterar. Istället framställer Stora Enso sina nyckeltal inblandat med indikatorerna för GRI 301 Material. Nyckelinformationen finns således inte på en och samma plats utan mer splittrat i olika tabeller, diagram eller texter. Detta påverkar inte direkt på jämförbarheten men har en indirekt påverkan på data standardiseringsprocessen, som i sin tur har en effekt på jämförbarheten.

Metsä Group följer liknande presentationsmetod som Stora Enso och UPM-Kymmene. Metsä Group presenterar bland annat användningen av fossila bränslen i ett cirkeldiagram varifrån det även framkommer vilken sorts fossilt bränsle som använts. Dessutom presenteras den primära energikonsumtionen i ett stapeldiagram (Tabell 2 nedan) som möjliggör en direkt jämförbarhet med bl.a. UPM-Kymmene's presentation av samma information, då enheterna och informationen som presenteras är överensstämmande (Metsä Group Sustainability Report s.15,29,31, 2020)

(Tabell 2, Metsä Group Sustainability Report s.29, 2020)

4.2.2 GRI 302-3

UPM-Kymmene presenterar sin energi intensitetsförbrukning (GRI 302-3) i form av ett histogram där mängden kilowattimmar som använts för att producera ett ton papper presenteras (UPM's electricity consumption per tonne of paper, 2020). Stora Enso's (2020) presentation av GRI 302-3 standarden är inte fördelat i wattimmar förbrukat per ton papper, utan istället som två olika histogram över megawatt timmar energi konsumerat totalt per ett ton kartong, massa eller papper (Stora Enso Annual Report s.40, 2020). Metsä Group (2020) har inte någon presentation över dess energi intensitet som skulle likna UPM-Kymmene's, Stora Enso's eller GRI 302-3:s beskrivning. Istället presenterar Metsä Group dess energieffektivitets index prestation mellan åren 2009-2020. Beräkningen som energieffektivitets indexet grundar sig på förblir oklart då ingen

noggrannare beskrivning finns till förfogande (Metsä Group, s.29). GRI 302-3 standarden kunde således anses vara omöjligt att jämföra mellan alla de tre bolagen.

4.2.3 GRI 302-4

UPM-Kymmene presenterar sina minskningar i energiförbrukning i narrativ form. Från den text förekommer det klart att minskningarna i energiförbrukningen är direkt anknutet till investeringar för reduceringen av energianvändningen. I enlighet med detta fortsätter UPM-Kymmene med att beskriva nyckeltal om t.ex. hur stora besparingar dessa initiativ har gett upphov till (UPM-Kymmene Annual Report, s.89, 2020). Likaledes presenterar Stora Enso den minskade energiförbrukning i narrativ form. Från den framkommer deras mål för att minska energiförbrukningen, samt storleken på de reduceringar som uppnåtts. Storleken på reduceringarna presenteras i gigawattimmar (Stora Enso Annual report s.39, 2020). Metsä Group rapporterar även i berättande stil sina initiativ och målsättningar för att minska av energiförbrukningen. Dock saknas någon kvantitativ beskrivning varifrån det skulle framkomma magnituden på besparingarna som initiativen ger upphov till (Metsä Group s.15, 2020). Jämförbarheten för GRI 302-4 försvåras av de olika indikatorerna eller nyckeltalen som bolagen väljer att presentera, samt avsaknaden av några tydliga indikatorer för Metsä Groups del.

4.3 GRI 303: Vatten och avloppsvatten 2018

GRI 303 innehåller anvisningar för hur organisationer ska rapportera information om deras vattenrelaterade effekter och hur de hanterar dessa effekter. Organisationerna ska bland annat rapportera aktiviteterna kopplade till det totala vattenupptaget (303-3), vattenutsläppet (303-4), samt vattenkonsumeringen (303-5) (GRI 303 Water and Effluents 2018, 2021). Till GRI 303 hör även standarderna 303-1 och 301-2, men eftersom dessa standarder är upplysningar för ledningens tillvägagångssätt och inte ämnesstandarder så har de avgränsats bort.

4.3.1 GRI 303-3

UPM-Kymmene presenterar sitt vattenupptag enligt tabell 3 nedan. Tabellen är i enlighet med GRI 303-3 standarden där en fördelning över vattenupptaget är delat enligt källan varifrån vattnet har tagits. Vattenupptaget är även presenterat i megaliter som följer standardens riktlinjer. Dessutom har UPM-Kymmene poängterat att inga signifikanta vattenupptag har förekommit i områden med vattenstress, dvs. områden där förekomsten av hög kvalitativt vatten är mindre än efterfrågan på sådant vattnet.

WATER UPTAKE ¹⁾	
	2020
Surface water, million m ³	376 (376,000 megalitre)
Groundwater, million m ³	19 (19,000 megalitre)
Communal water, million m ³	4 (4,000 megalitre)

¹⁾ No water withdrawal from areas with water stress (assessed for all significant water withdrawals, accounting for 96% of total water withdrawal). Rainwater is not used in the process but it can be gathered and led to watercourses, depending on the site.

(Tabell 3, UPM's Material Balance, 2020)

Stora Enso har sin vattenupptags fördelning presenterad i narrativ form där procentandelarna för varsin källa presenteras. Källorna uppvisas endast i procentandelar och inga absoluta siffror framvisas, vilket komplicerar jämförbarheten. I tabellformat redovisas endast en fördelning av processerat vattenupptag och kylvattenupptag.

Presentationen av dessa är inte ett måste enligt GRI 303-3. Tabellen redovisas dessutom i kubikmeter, vilket gör att nåtdera enhet måste bearbetas så att de är enstämiga och jämförbara med varandra (Stora Enso Annual Report s.36.39,2020). Stora Enso beskriver tydligt alla de vattenstress områden var varifrån Stora Enso upptagit vatten, vilket UPM-Kymmene inte gjorde. Denna informationsasymmetri försvagar jämförbarheten.

Metsä Group redogör för deras vattenupptag i både berättande form samt i tabellformat (Metsä Group, s.31, 2020). Tabellen är presenterad i mängden kubikmetervatten vilket står i strid med GRI 303-3, och motsätter sig även mot UPM-Kymmene's metod att presentera vattenupptaget. De oeniga enheterna försvårar jämförbarheten.

4.3.2 GRI 303-4

Vid framförandet av vattenutsläppet uppvisar UPM-Kymmene en tabell över den totala mängden avfall av bl.a. COD (engelskans *Chemical Oxygen Demand*), processerat avloppsvatten (i både kubikmeter och megaliter) och kylvatten (i både kubikmeter och megaliter) Dessutom beskriver UPM-Kymmene hur deras pappers- och massaproduktionen står för största delen av vattenföroreningarna (UPM's Material Balance, 2020)

Stora Enso's vattenutsläppsrapportering beskrivs både i text- och tabellformat. Till skillnad från UPM-Kymmene så har Stora Enso skilda tabeller för olika utsläpp (Stora Enso Annual Report s.39, 2020). Tabellernas enheter skiljer sig dessutom från UPM-Kymmene's, vilket däremot försvårar jämförbarheten.

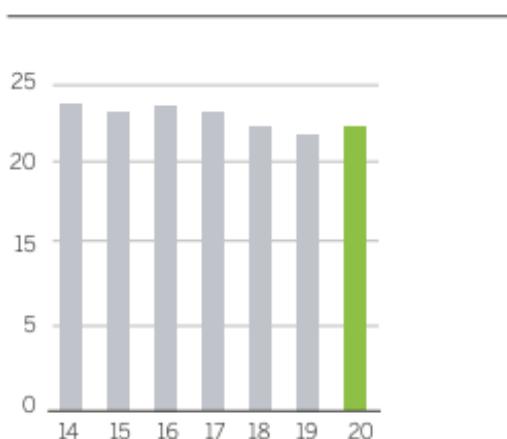
Metsä Group beskriver sitt vattenutsläpp i både i text- samt tabellformat, varav tabellen innefattar den mer jämförbara informationen. Även om ämnena som redovisas i tabellen motsvarar i hög grad de ämnen som UPM-Kymmene och Stora Enso presenterar, så skiljer sig enheterna från varandra (Metsä Group, s.18,31, 2020). Vad som är intressant är de facto att ingen av träförädlingsbolagen lägger någon vikt på presentationen av vattenutsläppens destination, fastän GRI 303-4 innehåller en beskrivning om hur denna aspekt rapporteras. Sannolikheten för informationsasymmetri stiger då delar av standarder går onoterade.

4.3.3 GRI 303-5

UPM-Kymmene och Stora Enso presenterar båda sin vattenkonsumtion i miljoner kubikmeter. Användning av vatten från områden med höga vattenstress nivåer presenteras av Stora Enso tydligt och detaljerat (Stora Enso Annual Report s.39, 2020) UPM-Kymmene däremot beskriver att de inte konsumerar något signifikant mängd vatten från områden med höga vattenstress nivåer (UPM's Material Balance, 2020). Vad som gör informationen jämförbar är den gemensamma enheten som de både bolagen använder sig av, fastän det inte är i riktlinjerna med GRI 303-5. Metsä Group beskriver däremot endast till vilka syften vattnet har använts, utan att ge några indikatorer på den totala vattenkonsumtionen. Däremot presenterar Metsä Group deras konsumeringen av processad vatten med jämförelseåret 2018. Denna procentandel saknar absolut värde då ingen information om jämförelsevärdet framställs. Därtill presenterar Metsä Group en tabell (Tabell 4 nedan) över den processade vattenkonsumeringen mellan åren 2014-2020. Tabellen går dock inte att användas för jämförbarhetssyften då den saknar tydlig enhetsbeskrivning. Dvs. läsaren kan inte utifrån grafen veta i vilket måttenhet vattenanvändningen/ton är (Metsä Group s.18,31, 2020).

PROCESS WATER USAGE per product tonne

(Tabell 4, Metsä Group Sustainability Report s.31, 2020)

Dessa faktorer gör jämförbarheten mellan Metsä Group och de andra träförädlingsbolagen omöjlig.

4.4 GRI 304: Biodiversitet 2016

GRI 304 innefattar regelverk för hur organisationer rapporterar om deras inverkan på biodiversitet samt hur de hanterar denna effekt. Standarden innehar bland annat direktiv över vilka aspekter som ska tas i beaktande i verksamhetsområden som befinner sig på områden med hög biologisk mångfald(304-1). Dessutom ska organisationerna rapportera de betydande effekterna som aktiviteter, produkter eller tjänster har på biologiska mångfalden (304-2). Därtill kan organisationer rapportera om de livsmiljöer som skyddats eller återställts (304-3) samt rapportera om de utrotningshotade arter som berörs av organisationernas verksamhet (304-4) (GRI 304 Biodiversity 2016, 2021). Eftersom UPM-Kymmene (2020) är den enda bolaget som rapporterar om utrotningshotade arter som påverkas av deras verksamhet (304-4), så kommer inte standardens jämförbarhet undersökas.

4.4.1 GRI 304-1 och 304-2

UPM-Kymmene delar upp sitt bevarande av biodiversitet i två olika indikatorer. Den första presenterar bevarande av bredbladiga trädarter som finns i den skog som ägs av UPM-Kymmene. Indikatorn presenteras som en procentandel. Den andra representerar andelen skyddade eller begränsade användningsområden som ägs av UPM-Kymmene (UPM-Kymmene Biodiversity, 2020)

Stora Enso är det enda bolaget som rapporterar sin biodiversitet i en tabellform med tydliga beskrivningar som är i linje med GRI-standarderna. I tabellen redovisas för det geografiska området som innehåller biologisk mångfald, områdets totala storlek, storleken på det skyddade området, samt förebyggande aktiviteter som gjorts inom området (Stora Enso Annual Report s.53, 2020). Metsä Group har fördelat sitt bevarande av biodiversitetsrika områden enligt nationen som området ligger i. I Metsä Groups fall

handlar det om en fördelning mellan Finland och Ryssland. Informationen presenteras i hektar tillika som Stora Enso och inkluderar arean på det totala området, samt arean på det skyddade området (Metsä Group Owned or Leased main forest areas, 2020).

Informationen om det skyddade området blir svårt att jämföra då bolagen använder sig av totalt olika mått på bl.a. geografiska områden.

4.4.2 GRI 304-3

UPM-Kymmene framför sitt bevarande av områden med hög biodiversitet genom en beskrivning över varje projekt som antingen är förflutet eller pågående. I beskrivningen förklaras tydligt projektets syfte samt en beskrivning över åtgärder som antingen gjorts eller ska göras för upprätthållandet eller konserverandet av området. Därutöver förklaras tidsperioden för projektet och eventuella samarbetspartners som projektet har. Totalt har UPM-Kymmene 31 projekt presenterade, varav ett exempel presenteras nedan. En översättning från engelska till svenska har genomförts (UPM Business and Biodiversity projects 1997-2020, 2021).

- Namn: ”Torvmarks förvaring ”
- Syfte: ”För att återställa myrens hydrologi till mer naturliga förhållanden genom blockering av tidigare gjorda diken och för att främja dalripanns livsmiljö ”
- Beskrivning: ”Utvalda myrar identifierades vara lågproduktiva för skogsbruk men av mer värde för biologisk mångfald och för dalgripan. Planering och blockering av tidigare diken som grävts. ”

(UPM Business and Biodiversity projects 1997-2020, 2021)

Stora Ensos redogörelse följer i stora drag UPM-Kymmenes presentationsstruktur. Dock upprätthåller Stora Enso inte en sammanställning över alla pågående eller förflutna projekt, utan i stället nämns projekten i bokslutet i narrativ form. Ett exempel på Stora Ensos presentation, översatt från engelska till svenska presenteras till följande:

- ”Ungefär hälften av Veracels 213 000 hektar mark är tillägnad åt regnskogs förvaring och återställande. Målet är att återställa ca. 400 hektar regnskog varje år genom plantering av inhemska arter.”

(Stora Enso Annual Report s.52, 2020)

Metsä Groups beskrivning för förvarande och återställande av livsmiljöer skiljer sig från de andra träförädlingsbolagen. Metsä Group specificerar inte vilka livsmiljöer inom deras verksamhetsområde som har förvarats eller återställts, utan ger istället en mer allmän beskrivning över hur deras verksamhet hjälper bevarandet av livsmiljöer. Till följande presenteras ett exempel på Metsä Group presentationssätt. Exemplet är översatt från engelska till svenska.

- ”Sedan 2016 har alla sorters avverkningar som utförs av Metsä Group inkluderat skapandet av stubbar med hög biologisk mångfald. Förmultnandet av stubben gynnar svampar, insekter och ett antal skogslevande fåglar”

(Metsä Group s.13, 2020)

Vad som skiljer UPM-Kymmene och Stora Enso presentation är de facto att Stora Enso tilldelar numerisk information om bl.a. områdets storlek. Det är svårt att göra direkta jämförelser av livsmiljörapporterna. Detta är på grund av de geografiska skillnaderna, samt skillnader på den biologiska mångfalden som bevaras. Teoretiskt sätt kunde informationen jämföras mellan UPM-Kymmene och Stora Enso ifall biologiska mångfalden som bevaras eller återställs är den samma. Metsä Groups jämförbarhet med de andra träförädlingsbolagen förblir därmed komplicerad då ingen specifik information om de enskilda projekten presenteras.

4.5 GRI 305: Emissioner 2016

GRI 305 innehåller upplysningar om hur organisationerna rapporterar dess utsläpp samt hur de hanterar denna utsläpp. Denna standard behandlar direkta växthusgasutsläpp (305-1), indirekta växthusgasutsläpp vid energiförbrukning (305-2), andra indirekta växthusgasutsläpp (305-3), växthusgasutsläppens intensitet (305-4), minskande av växthusgasutsläpp (305-5) ozonnedbrytande ämnens utsläpp (305-6) och kväveoxider (NO), svaveloxider (SO) eller andra betydande luftföroreningar (305-7) (GRI, Emissions 2016, 2021). Av dessa standarder kommer andra indirekta växthusgasutsläpp (305-3) samt ozonnedbrytande ämnens utsläpp (305-6) inte att undersökas, p.g.a. att de undersökta bolagen inte presenterar dem.

4.5.1 GRI 305-1, 305-2 och 305-7

Jämförbarheten mellan UPM-Kymmene och Metsä Group är relativt hög i presentationen av de direkta och indirekta utsläppen. Variablerna och enheterna är i stora drag de samma. Det här kan man se från tabellerna 5 (UPM-Kymmene) och 6 (Metsä Group) nedan:

EMISSIONS INTO THE AIR ¹⁾	
	2020
Sulphur dioxide, t	1,000
Nitrogen oxides, t	7,500
Particulates, t	710
VOC, t ²⁾	1,000
Carbon dioxide (fossil) ³⁾ , t	2,700,000

(Tabell 5, UPM's Material Balance, 2020)

Emissions to air, 1,000 t	
Biogenic carbon (CO ₂)	9,551
Fossil carbon (CO ₂)	676
Nitrogen oxides (as NO ₂)	6.5
Sulphur (as SO ₂)	0.9
Particles	0.9

(Tabell 6, Metsä Group s.31, 2020)

Små skillnader kan identifieras i ämnen som presenteras samt storleken på måtten (jämför ton med 1000t), men i övrigt är de starkt jämförbara.

Stora Enso har däremot klumpat ihop alla de direkta växthusgasutsläppen och alla de indirekta växthusgasutsläppen i två olika variabler. Från tabell 7 nedan ser man Stora Ensos redovisning av de direkta och indirekta växthusgasutsläppen.

Stora Enso's carbon footprint 2016–2020¹

	Fossil CO ₂ equivalent (million tonnes) ³				
	2016	2017	2018	2019	2020
Scope 1: Direct emissions from our operations. ²	2.39	2.34	2.48	2.38	2.18
Scope 2: Emissions from purchased energy consumed in our operations. ²	0.77	0.90	0.89	0.49	0.34

(Tabell 7, Stora Enso Annual Report s.46, 2020)

Det jämförbara som framstår mellan alla de tre olika bolagen är således den totala växthusgasutsläppen.

De andra signifikanta luftföroreningar (305-7) framställs för Stora Ensos del på liknande sätt som för UPM-Kymmene och Metsä Group. Enda skillnaden är att de presenteras i berättande form, till skillnad från den tabellform som UPM-Kymmene och Metsä Group redovisar för. Dock påverkar detta inte jämförbarheten för GRI 305-7.

4.5.2 GRI 305-4

UPM-Kymmene presenterar växthusgasutsläppens intensitet med hjälp av ett histogram där de skiljer mellan utsläppen som förorsakats av egen energiproduktion med utsläppen som förorsakats av köpt el. Utsläppen redovisas i kilogramkoldioxid (CO₂) / ton papper som producerats (UPM's fossil carbon dioxide emissions per tonne of paper, 2020). Stora Enso presenterar sin utsläppsintensitet till lika som UPM-Kymmene i ett histogram över dess utveckling under de senaste åren. Enheten som informationen rapporteras i är i stora drag den samma som vad UPM-Kymmene har. Den enda skillnaden är att Stora Enso beräknar inte enbart CO₂/ton per producerat papper, utan har kartong-, massa- och pappersproduktionen medräknat i nämnaren. Dessutom redovisar Stora Enso årligen den totala utsläppsintensiteten, vilket UPM-Kymmene också gör (Stora Enso Annual Report s.46, 2020). Metsä Groups presentation av utsläppsintensiteten liknar inte de tidigare

nämndas redovisning. Metsä Group (2020) har ingen presentation av utsläppen/ton utan istället enbart en fördelning över utsläppen per deras egna verksamhetsområden. Således kan man säga att jämförbarheten mellan UPM-Kymmene och Stora Enso är relativt bra, medan Metsä Groups utsläpps intensitet inte går att jämföra med de andra träförädlingsbolagen.

4.5.3 GRI 305-5

UPM-Kymmene (Annual Report s.89, 2020) nämner i sin verksamhetsberättelse hur deras investeringar inom energieffektivisering har medfört en minskning på den totala koldioxidutsläppen. Stora Enso (Annual Report s.46, 2020) däremot presenterar i tabellformat deras utveckling i totala koldioxidutsläpp men ingen noggrannare utredning över något specifikt projekt eller faktor som orsakat denna minskning. Metsä Group framlägger likasom UPM-Kymmene en beskrivning över hur ersättningen av fossila bränslen har lett till en minskning i den totala koldioxidutsläppen för år 2020 (Metsä Group s.15,29.31, 2020). UPM-Kymmene och Metsä Group rapporterar deras utsläpps reduceringen i linje med direktiven, vilket medför en mer optimal jämförbarhet mellan bolagen. Stora Ensos historiska utvecklingstabell följer inte GRI:s riktlinjer, som resulterar i en försämrad jämförbarhet.

5. Analys av resultat

Denna del av avhandlingen kommer att genomgå empirikapitlets resultat samt koppla ihop dem med det funktionalistiska perspektivet, kritiska perspektivet och legitimitetsteorin. Dessutom kommer resultaten att diskuteras mot den tidigare forskningen.

Tidigare studier inom jämförbarhet av hållbarhetsrapporter har oftast inkluderat antingen ett större sampel företag eller en analys av hållbarhetsrapporter i sin helhet. Majoriteten av dessa studier har resulterat i att hållbarhetsrapporterna inte är jämförbara med varandra och således har ingen noggrannare genomgång av jämförbara aspekter rapporterats. Avgränsningarnas huvudsyfte var att minimera risken för ojämförbarheten. Tack vare dessa avgränsningar har empirin bevisat att vissa delar av den miljömässiga presentationen av hållbarhetsrapporter är jämförbara. Dock visar sig en stor del av den genomgångna empirin förhålla sig ojämförbar. På grund av dessa orsaker kommer analysen av resultaten fördelas i följande kategorier

- Mätbar information
- Omätbar information
- Ospecifik och icke standardiserbar information
- Ofullständig information
- Andra orsaker till ojämförbarhet

5.1 Mätbar information

Det funktionalistiska perspektivet talar om hur transparenta beskrivningar av hållbarhetsrapporter möjliggör jämförelser mellan organisationers hållbarhetsprestation (Morgan, 1980). Fastän funktionalistiska perspektivet anses ha för positivistisk och icke-kritisk synsätt (Dillard, 2007; Unerman, Bebington och O'Dwyer, 2007), så kan en del av resultaten förklaras med hjälp av det funktionalistiska perspektivet. Fastän presentationssättet av UPM-Kymmene, Stora Enso och Metsä Groups

materialanvändning (GRI 301 Material) skiljer sig från varandra, så är informationen ändå mätbar och jämförbar. Detta är på grund av informationen presenteras i kvantitativa indikatorer med liknande enheter.

Den kraftigaste jämförbarhetsnivån registrerades av GRI 301 Material, men även andra standarder visade tecken för jämförbarhet. Energiförbrukningen (GRI 302-1) visade sig vara jämförbar mellan alla de träförädlingsbolagen fastän Stora Ensos information var mer utspritt i olika tabeller eller diagram. Speciellt stark var jämförbarheten mellan UPM-Kymmene och Metsä Group då informationen var mer eller mindre presenterat i exakt likadan form och enheter.

Växthusgasutsläppens rapportering (305-1, 305-2 och 305-7) visade sig vara mest i linje med varandra för UPM-Kymmene och Metsä Groups andel, vilket gjorde att jämförbarheten mellan dessa två var relativt okomplicerat. Stora Ensos andra signifikanta luftföroeningar (305-7) gick att jämföra med UPM-Kymmene och Metsä Group. De direkta luftföroeningarna (305-1) och indirekta luftföroeningar (305-2) var fördelat på ett avvikande sätt för Stora Enso. Detta ledde till svårigheter med jämförbarheten mellan alla bolagen. Sullivan och Gouldson (2012) menar att den information som bl.a. investerare lägger mest vikt på vid användning av företagets hållbarhets- och miljövarsrapportering är den totala växthusgasutsläppen. Fastän fördelningen av de direkta och indirekta växthusgasutsläppen inte når en fullständig jämförbarhet så kan man ändå från UPM-Kymmene, Stora Ensos och Metsä Groups hållbarhetsrapport jämföra de totala utsläppen. Således kan man dra slutsatsen av att intressenters förväntningar gällande jämförelsenivån av hållbarhetsrapporterna uppfylls gällande växthusgasutsläppen.

Till lika som växthusgasutsläppens rapportering så visar sig andra standarder också att jämförbarhet mellan de alla träförädlingsbolagen sällan var fullständig. En del av empirin bevisade en kraftig jämförbarhet mellan två av de tre träförädlingsbolagen. Detta var fallet bland annat vid presentationen av vattenkonsumtionen (303-5) mellan UPM-Kymmene och Stora Enso, då de båda redovisade sin vattenkonsumtion i miljoner kubikmeter.

Vad som är gemensamt för den mätbara och jämförbara informationen går hand i hand med det funktionalistiska perspektivet för hållbarhetsrapporter. Boiral et al. (2022) menar att från ett funktionalistiskt perspektiv kan bl.a. klimatrelaterad information (såsom växthusgasutsläppen, GRI 305) i stor uträkning vara jämförbart mellan stora bolag som bedriver sin verksamhet inom samma industri. Undersökningen förstärkte denna vision, då resultaten indikerade på att utsläppsrelaterad information hade en relativt hög jämförelsegrad inom de största träförädlingsbolagen i Finland.

Från ett legitimitetsteoretiskt perspektiv så strävar organisationer att hålla dess verksamhet hållbart, eftersom det samtidigt fungerar som en drivkraft för deras legitimitet. För att samhällen ska kunna mäta organisationernas legitimitet eller hållbarhet så krävs att hållbarhetsinformationen går att jämföras (Cardoni et al. 2019). När denna aspekt uppfylls, så kan även organisationers legitimitet bestämmas. Dessutom har olika industrier olika höga krav på att bevara sin legitimitet (Cardoni et al. 2019). Träförädlingsindustrins betydelse i klimat- och miljöfrågor är betydande, vilket kan vidare förklara jämförbarheten från en legitimitetsteoretisk vinkel.

5.2 Omätbar information

Den mest förekommande orsaken till ojämförbarheten av den miljömässiga aspekten av hållbarhetsrapporterna hade att göra med den försvårade mätbarheten. Största delen av den försvårade mätbarheten berodde i sin tur på de olika enheterna som användes för presentationen av miljöindikatorerna. Vid olika intensitetsindikatorer, t.ex. energiintensitetsförbrukningen (GRI 302-3), kan man se tydliga mätbarhetsproblem. Där använder sig UPM-Kymmene watt-timmar/papper(ton) som indikator, medan Stora Enso har inte enbart pappersproduktionen i nämnaren.

Samma problematik med jämförbarheten har identifierats i tidigare forskningar. Resultatet är en aning överraskande, med tanke på att GRI:s målsättning är att göra hållbarhetsrapporter standardiserade och mätbara (Boiral och Henri, 2015). Den grundläggande problematiken är mer anknuten till GRI-standarderna själva än användaren av standarderna. GRI-standarderna ger för tillfälle möjlighet för användaren att välja i vilken form de t.ex. presenterar GRI 301 standarden (GRI Materials 2016). Då

riktlinjerna inte är strikta eller gemensamma så kan man inte förvänta sig heller att informationen som presenteras är jämförbar. Från ett funktionalistiskt perspektiv kunde detta problem med ojämförbarhet korrigeras med rätt så enkla åtgärder. Funktionalistiska perspektivet menar att standardiserbar information kan objektivt mätas och således jämföras (Morgan, 1980). GRI-standarderna borde således inte ge dess användare en möjlighet att välja i vilken måttenhet de presenterar sina indikatorer. Denna reform i standarderna skulle med största sannolikhet minska på den totala mängden ojämförbar information som förekommer i hållbarhetsrapporterna på grund enhetsskillnader.

Vid presentationen av vattenupptaget (GRI 303-3) försvåras jämförbarheten av det facto att Stora Enso presenterar sitt vattenupptag i relativa termer. Jämfört med UPM-Kymmene och Metsä Group som redovisar sina indikatorer i absoluta belopp. GRI 303-3 beskriver tydligt hur vattenupptaget bör rapporteras i megaliter och inte i relativa procentbelopp som Stora Enso gör. Avsaknaden av absoluta belopp och trotsandet av GRI-standarderna kunde förklaras med hjälp av det kritiska perspektivet. Det kritiska perspektivet utmanar de grundläggande antaganden om att hållbarhetsrapporterna är transparenta och att det i själva verket är ledningen som bestämmer vilka aspekter som presenteras (Dragomir, 2012; Owen et al. 2000; Unerman et al., 2007). Relativa beloppen är mer inexacta, som från ett kritiskt perspektiv ger möjligheten för Stora Enso att dölja eller undanhålla noggrannare information om deras vattenupptag. Sammanfattningsvis menar kritiska perspektivet att jämförbarheten inte uppnås då hållbarhetsrapporter inte är fullständigt transparenta.

Från ett legitimitetsteoretiskt synsätt så försvagas organisationers legitimitet av de facto att informationen som presenteras inte är jämförbart. Speciellt tydligt är fallet för organisationer som avviker från det normala (Deegan, 2014), i det här fallet från GRI-standarderna. Eftersom organisationer i sådana fall står ut ur mängden och misstankar om deras hållbarhet växer. Då hållbarhetsfaktorn riskeras, så riskeras även legitimiteten.

5.3. Ospecifik och icke standardiserbar information

Största delen av informationen som presenteras i hållbarhetsrapporter är uppbyggt eller framställt i kvalitativ form, vilket gör jämförelser betydligt svårare (Boiral & Henri, 2015). Kvalitativ information når inte den exakthet och jämförbarhet som kvantitativa indikatorer ger upphov till. Således anses kvalitativ information ha en mer ospecifik karaktär som är icke standardiserbar. Från empirin dök upp bland annat biodiversitets presentation (GRI 304) som en av den mest kvalitativt uppbyggda standarden. Boiral och Henri (2015) identifierade liknande problematik i jämförelser av biologisk mångfald eller biodiversitet. De menar att information som är starkt kopplat till bevarande av lokala ekosystem är till sin natur mer eller mindre omöjligt att jämföra.

Empirigenomgången av de livsmiljöer som skyddats eller återställts (303-3), bekräftade Boiral och Henris (2015) svårigheter med den ospecifika strukturen av biodiversitetsinformationen. Man kunde tro att avhandlingens kraftiga empirikoncentration skulle ge upphov till att liknande biodiversitets problem diskuteras mellan alla träförädlingsbolagen. Empirigenomgången bevisar dock att det i själva verket inte är fallet. Då UPM-Kymmene berättar om deras torvmarks förvaring, Stora Enso om deras åtgärder för att bevara regnskogen och Metsä Group om stubbar på avverknings områden, så är det omöjligt att standardisera och jämföra sådan information. Teoretiskt sätt kunde informationen vara jämförbar ifall liknande områden med samma livsmiljöer förvaringar skulle betraktas, men detta är extremt sällsynt om inte omöjligt.

De effekterna som en verksamhet har på bevarande av livsmiljöer (GRI 304-1 och 304-2) bevisade sig också att vara svåra att jämföra. Stora Ensos presentation bevisar dock att i teorin kunde även den ospecifika informationen vara jämförbar. Genom att klart presentera vilka områden som påverkas, hur stor del som bevaras/skyddas (i hektar), samt en tydlig beskrivning över vad som gjorts, så kunde en högre jämförbarhetsnivå uppnå. Fastän indikatorn är kraftigt kvalitativ. Områdets storlek presenterat i hektar skulle även tillbringa en kvantitativ faktor med i beräkningen som skulle enligt det funktionalistiska perspektivet förespråka för mer jämförbar information.

Den kvalitativa uppbyggnaden av information påverkar inte i sig självt organisationers legitimitet. Eftersom organisationer inte själv kan påverka vilken sorts information

standarderna instruerar för att använda. Då informationen presenteras på ett icke standardiserbart och ojämförbart sätt, så kan inte heller samhällen använda informationen för prestationsmätning av hållbarhet. Däremot menar det kritiska perspektivet att språkanvändningen eller den ospecifika karaktären av informationen som presenteras i hållbarhetsrapporterna (Adams, 2004; Deegan, Cooper & Shelly, 2006; Laufer, 2003; Peck & Sinding, 2003), kan ge upphov till att organisationer undkommer rapportering av ohållbar information. Då organisationers hållbarhetsrapportering inte är transparenta så kan de inte heller vara jämförbara.

5.4 Ofullständig information

En relativt betydande del av empirin bevisade sig vara ojämförbar på grund av att den ofullständiga informationen i hållbarhetsrapporterna. Detta noterades bland annat vid presentationen av vattenupptaget (GRI 303-3). GRI-standarderna beskriver hur organisationer ska redovisa för det vattenupptag som skett i områden med höga vattenstress nivåer. UPM-Kymmene (2020) påpekar i deras vattenupptagspresentation att inga signifikanta vattenupptag skett i områden med hög vattenstressnivåer. Fastän vattenupptaget i vattenstress områden inte är signifikant så kan en sådan indikator räknas som en av de mer betydande för prestationsmätning av en organisations hållbarhet. Jämförbarheten av hållbarhetsrapporter försvåras betydligt då väsentlig information lämnas bort.

Kritiska perspektivet talar om hur bortlämnad information kan hjälpa ledningen att bestämma vad som presenteras och inte presenteras. Detta betyder att ledningen håller på med medveten greenwashing (Guo et al., 2020; Marquis et al., 2016; Talbot och Boiral, 2018; van Halderenal et al..2016). Dvs. att man visar att man är mer miljövänlig än vad man i verkligheten är. Med hjälp av greenwashingen får organisationer en bättre hållbarhetsimage (Talbot och Boiral, 2018), som däremot fungerar som drivfaktor för legitimiteten. Kritiska perspektivet menar dock att ledningens kontroll och greenwashing faktorn gör att hållbarhetsrapporterna inte är jämförbara.

Metsä Group redovisar bland annat energi-intensitetsförbrukningen (302-3) och minskningar i energiförbrukningen (302-4) väldigt olikt från vad Stora Enso och UPM-Kymmene gör. Metsä Groups presentationen kan anses vara ofullständig då den inte är i linje med GRI-standarderna. Också vid presentationen av vattenkonsumtionen (303-5) så presenterar Metsä Group en väldigt inexact tabell som vidare försvårar jämförbarheten.

Från ett kritiskt perspektiv beskriver Boiral et al. (2018) hur vaga och inkonsekventa presentationer av hållbarhetsinformation fungerar som ett verktyg för ledningen att gömma de ohållbara aspekterna som kunde skada organisationens image. Denna inkonsekventa och vaga framställning resulterar däremot i opålitliga hållbarhetsrapporter, som i sin tur försvagar jämförbarheten.

5.5. Andra orsaker till ojämförbarhet

En stor del av orsakerna för ojämförbarhet förklaras med de facto att organisationerna presenterar antingen ofullständig, omätbar eller ospecifik information i deras hållbarhetsrapporter. Tidigare undersökningar inom hållbarhetsrapporters jämförbarhet har identifierat motsvarande faktorer som de huvudsakliga orsakerna till ojämförbarheten. En aspekt som tidigare forskningar också identifierade var motstridigheten av GRI:s förmåga att fungera som ett bestämmande regelverk (Thoresson et al., 2020; Boiral et al., 2022). Empirin bevisade hur GRI-standarderna ofta erbjuder användaren en möjlighet att välja vilken enhet de vill presentera sina resultat i. Ett exempel är GRI 301 Material, där användaren kan välja mellan att presentera materialanvändningen i antingen vikt eller volym. Då GRI-standardernas målsättning är göra hållbarhetsrapporter transparenta och jämförbara (GRI, 2022), så kan inte standarderna erbjuda användaren alternativa presentationssätt, då det direkt försämrar jämförbarheten av rapporterna.

En annan aspekt som går förbisedd i den tidigare forskningen har att göra med presentationssättet av hållbarhetsinformationen och vilken effekt det har på jämförbarheten. Amel-Zadeh, Calliess, Kaiser och Roberts (2020) beskriver hur största delen av de bokslutsinformationen som externa intressenter använder sig av analyseras genom automatiserade processer. Analysautomationen försvåras då informationen

presenteras i olika former. För träförädlingsbolagen kunde man se tydliga skillnader i hur samma standarder presenterades på olika sätt. Vissa standarder presenterades i tabellformat av UPM-Kymmene medan Stora Enso eller Metsä Group presenterade samma standard i narrativ form. Denna problematik går hand i hand med GRI-standardernas obestämda karaktär.

6. Sammanfattning

Denna del av avhandlingen kommer att sammanfatta hela avhandlingen samt ge förslag på vidare forskning inom ämnesområdet.

Klimatförändringen är en av drivande faktorerna till den stigande mängd hållbarhetsrapporter. Hållbarhetsrapporters ökning har däremot medfört att allmänheten och intressenter lägger allt mera vikt på hur organisationer rapporterar de effekter deras verksamhet har på miljön. Den kontinuerliga ökningen av hållbarhetsrapporter har lett till att olika regelverk för presentationen av hållbarhetsrapporter har konstruerats, varav den mest förekommande är GRI-standarderna.

Avhandlingens syfte var att undersöka en av GRI-standardernas grundprinciper, dvs. dess jämförbarhet. För att kunna mäta prestationen av hållbarheten så krävs det att de jämförbara (Boiral et al. 2022). Tidigare studier som undersökt hållbarhetsrapporter i sin helhet var ense om att hållbarhetsrapporter inte är jämförbara. För att minska risken för ojämförbarhet gjordes stora avgränsningar. Avgränsningarna omfattade bland annat att endast ta i beaktande den miljömässiga aspekten av hållbarhetsrapporterna och att enbart undersöka den finländska träförädlingsindustrin. En innehållsanalys genomfördes för att få mer fördjupad förståelse på de oenhetliga hållbarhetsrapporterna. Fastän avhandlingens avgränsningar inte ledde till en betydlig förbättrad jämförbarhet så indikerade en del av resultaten på att hållbarhetsrapporter är jämförbara. I tabell 8 nedan presenteras en sammanställd tabell av de huvudsakliga resultaten av avhandlingen.

	Mätbar information	Omätbar information	Ospecifik och icke standardiserbar information	Ofullständig information
Orsak till ojämförbarhet	-	Skillnader i skalor/enheter som använts	Informationens kvalitativa karaktär	Avsaknaden av information, inte rapportera enligt GRI-standarderna
Exempel	GRI 301 Material, GRI 305-7 Emissioner	GRI 302-3 Energi, GRI 303-3 Vatten	GRI 304 Biodiversitet	GRI 302-4 Energi, GRI 303-5 Vatten
Tolkning ur ett funktionalistiskt perspektiv	Kvantitativa indikatorer med liknande enheter objektivt mätbara	Transformation av GRI-standarderna till gemensamma enheter skulle förbättra jämförbarheten	Inkluderandet av kvantitativa indikatorer skulle förbättra jämförbarheten	-
Tolkning ur ett kritiskt perspektiv	-	Jämförbarheten skadas då risken för partisk presentation existerar	Ledningens kontroll möjliggör greenwashing som omöjliggör jämförbarheten	Ledningen skontroll möjliggör greenwashing som omöjliggör jämförbarheten
Tolkning ur legitimitetsteorin	Legimiteten förbättras då informationen är jämförbar	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten

(Tabell 8, Sammanfattning av resultaten)

Från tabell 8 ser man hur kvantitativa indikatorer med gemensamma enheter medförde jämförbara hållbarhetsrapporter. En stor del av den ojämförbarhet som uppfanns hade att göra med skillnader i vilka enheter som användes. Detta ledde däremot till att informationen blev omätbar. Informationens kvalitativa karaktär gjorde även informationen ospecifik eller icke standardiserbar som däremot försvårade jämförbarheten. Dessutom identifierades en hel del bristfällig information som ytterligare försvårade jämförbarheten. Andra orsaker till ojämförbarheten kunde ha att göra med GRI-standardernas obestämda karaktär.

Sammanfattningsvis fastlägger jag avhandlingens forskningsfråga genom att konstatera att GRI-standarder inte når den jämförbarhet som skulle möjliggöra prestationsmätning. Det här beror huvudsakligen på orsakerna presenterade i tabell 8.

6.1 Förslag till vidare forskning

Då jämförbarheten inte förbättrades med hjälp av de kraftiga avgränsningarna, anser jag att vidare undersökningar inom GRI-standardernas jämförbarhet inte är nödvändigt. Ifall en ny version av GRI-standarder publiceras i nära framtiden så kunde en liknande studie genomföras. Alternativt tycker jag man kunde ändra perspektivet och fokusera på själva GRI-standarderna och undersöka ifall ändringar på dem kunde leda till förbättrad jämförbarhet.

7. Källor

Adams, C. A. (2004). The ethical, social and environmental reporting performance portrayal gap. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. 17, 731-757.

Amel-Zadeh, A. Calliess, J-P., Kaiser, D. & Roberts, S. (2020). Machine Learning-Based Financial Statement Analysis.

Amel-Zadeh, A. & Serafeim, G (2017). Why and how investors use ESG information: Evidence from a global survey. *Financial Analysts J., Forthcom.* 2017, 74.

Andrew, J. & Cortese, C. (2011). Accounting for climate change and the self-regulation of carbon disclosures. *Accounting Forum*, 35(3), 130–138.

Aras, G.,& Crowther, D. (2009). Corporate sustainability reporting: A study in disingenuity? *Journal of Business Ethics*, 87, 279-288.

Bebington, & B. O'Dwyer (2007). Sustainability, accounting and accountability (pp. 37-53). New York, NY: Routledge.

Bebbington, L. & Larrinaga, C. (2021). The pre-history of sustainability reporting: a constructivist reading. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol. 34 No. 9, 2021 pp. 131-150.

Boiral, O. (2013). Sustainability reports as simulacra? A counter-account of A and A+ GRI reports. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 26, 1036-1071.

Boiral, O. & Henri, J.F. (2015). Is sustainable Performance Comparable? A Study of GRI Reports of Mining organizations. *Advancing Research on Corporate Sustainability: Off to Pastures New or Back to the Roots?* Vol.56 pages:283-317.

Boiral, O., Brotherton, M.C., Rivaud, L. & Talbot, D. (2022). Comparing the uncomparable? An investigation of car manufacturers' climate performance. *Business Strategy and the Environment*.

Braam, G. J. M., Weerd, L. U. de, Hauck, M., & Huijbregts, M. A. J. (2016). Determinants of corporate environmental reporting: The importance of environmental performance and assurance. *Journal of Cleaner Production*, 129, 724- 734.

Brown, H.S., de Jong, M. & Levy, D.L. (2009). Building institutions based on information disclosure: Lessons from GRI's sustainability reporting. *Journal of Cleaner Production*, 17, 571-580.

Cardoni, A., Kiseleva, E. & Terzani, S. (2019). Evaluating the Intra-Industry Comparability of Sustainability Reports: The Case of the Oil and gas Industry. *Department of Economics, University of Perugia*.

Cleland, J.A. (2017). The qualitative orientation in medical education research. *Korean Journal of Medical Education*. Jun;29(2):61-7.

Conner, O. (2015). The History of Qualitative Research. Hämtat från <https://oliconner.medium.com/the-history-of-qualitative-research-f6e07c58e439>.

Daub, C. H. (2007). Assessing the quality of sustainability reporting: An alternative methodological approach. *Journal of Cleaner Production*, 15, 75-85.

Deegan, C. (2014). An overview of legitimacy theory as applied within the social and environmental accounting literature. *Sustainability Accounting and Accountability*.

Deegan, C., Cooper, B.J., & Shelly, M. (2006). An investigation of TBL report assurance statements: UK and European evidence. *Managerial Auditing Journal*, 21, 329-371.

Deegan, C., (2002). The legitimising effect of social and environmental disclosures – a theoretical foundation. *Accounting, Auditing, Accountability Journal*, Vol. 15 No.3, 282-311.

Devers, K.J. (1999). How will we know “good” qualitative research when we see it? Beginning the dialogue in health services research. *Health Services Research*. 34(5 Pt 2):1153-88.

Dillard, J. (2007). Legitimizing the social accounting project. Från J. Unerman, J. Bebbington, & B.O’Dwyer (2007), *Sustainability, accounting and accountability* (pp.57-53). New York, NY: Routledge.

Dragomir, V. D. (2012). The disclosure of industrial greenhouse gas emissions: A critical assessment of corporate sustainability reports. *Journal of Cleaner Production*, 29, 222-237.

Dutta, P., (2018). Corporate environmental reporting practices in Finland: a review and agenda for future research. *Corporate Ownership & Control*, 15(3–1), 260–267.

Elo, S., & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of advance nursing*, 62(1), 107-115.

Eriksson, P. & Kovalainen A. (2016) *Qualitative methods in Business Research: A Practical Guide to Social Research*, Sage, London.

Forman, J., & Damschroder, L. (2007). Qualitative content analysis. In *Empirical methods for bioethics: A primer*. Emerald Group Publishing Limited.

Gray, R., R. Kouhy & S. Lavers: 1995, Corporate Social and Environmental Reporting, *Accounting, Auditing & Accountability Journal* 8(2), 47–77.

Gray, R. (2010). Is accounting for sustainability actually accounting for sustainability And how would we know? An exploration of narratives of organisations and the planet. *Accounting, Organizations and Society*, 35, 47-62.

GRI. (2022). *About GRI*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/about-gri/>.

GRI. (u.å). *A Short Introduction to the GRI Standards*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/media/wtafl4tw/a-short-introduction-to-the-gri-standards.pdf>.

GRI. (2022). *Communicate your positive and negative impacts*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/about-gri/news-center/communicate-your-positive-and-negative-impacts/>.

GRI. (2022). *Continuous improvement*. Hämtat från <https://globalreporting.org/standards>.

GRI. (2021). GRI 301: Materials 2016.

GRI. (2021). GRI 302: Energy 2016.

GRI. (2021). GRI 303: Water and Effluents 2018.

GRI. (2021). GRI 304: Biodiversity 2016.

GRI. (2021). GRI 305: Emissions 2016.

GRI. (2022). *Our Mission and History*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/>.

GRI. (2022). *Sector Program*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/standards/sector-program/>.

GRI. (2022). *Sector Standard Project for Oil and Gas*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/standards/standards-development/sector-standard-project-for-oil-and-gas/>.

GRI. (2022). *The global standards of sustainability reporting*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/standards/>.

Guo, T., Zha, G., Lee, K. H., & Tang, Q. (2020). Does corporate green ranking reflect carbon-mitigation performance? *Journal of Cleaner Production*, 277, 123601.

Hąbek, P., & Wolniak, R. (2015). Assessing the quality of corporate social responsibility reports: the case of reporting practices in selected European Union member states. *Quality & Quantity*, 50(1), 399–420.

Kolk, A., Levy, D. & Pinkse J. (2008). Corporate responses in an emerging climate regime: The institutionalization and commensuration of carbon disclosure. *European Accounting Review*, 17(4), 719-745.

International Union for Conservation of Nature. (2021). Forest and climate change Hämtat från <https://www.iucn.org/resources/issues-briefs/forests-and-climate-change>.

KPMG. (2020). The time has come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting 2020.

Kristofik, P., Lament, M., & Musa, H., (2016). The reporting of non-financial information and the rationale for its standardization”; *E & M Economie A Management*, Vol. 19(2), pp.157-175.

Kuisma, M. & Lovio, M. (2006). EMAS- ja GRI-raportointi osana yhteiskuntavastuullisuutta – Jatkuvan paranatamisen toteaminen yritysten raportoinnin avulla. *Helsingin Kauppakorkeakoulu working papers W-408*.

Kuckartz, U. (2019). Qualitative Content Analysis: From Kracauer’s Beginnings to Today’s Challenges. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, 20(3), Art. 12

Langer, M. (2006). Comparability of sustainability reports: A Comparative content analysis of Austrian Sustainability Reports. *Vienna University of Economics and Business Administration*, Austria,

Laufer, W.S. (2003). Social accountability and corporate greenwashing. *Journal of Business Ethics*, 43, 253-261.

Jones, M. J. (2010). Accounting for the environment: Towards a theoretical perspective for environmental accounting and reporting. *Accounting Forum*, 34, 123- 138.

Marquis, C., Toffel, M.W., & Zhou, Y. (2016). Scrutiny, norms, and selective disclosure: A global study of greenwashing. *Organization Science*, 27(2), 483-504.

Meng, X. H., Zeng, S. X., Shi, J. J., Qi, G. Y., & Zhang, Z. B. (2014). The relationship between corporate environmental performance and environmental disclosure: An empirical study in China. *Journal of Environmental Management*, 145, 357-367.

Merriam, S. & Tisdell, E. (2015). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation* (4th Edition). John Wiley & Sons Inc.

Metsä Group. (2020). Metsä Group Sustainability Report 2020. Hämtat från https://www.metsagroup.com/en/Documents/Publications/MetsaGroup_SustainabilityReport_2020.pdf.

Metsä Group. (2020). Owned or leased main forest areas. Hämtat från <https://www.metsagroup.com/en/Sustainability/sustainability-management/sustainability-reporting/Pages/default.aspx>.

Moneva, J. M., Archel, P., & Correa, C. (2006). GRI and the camouflaging of corporate unsustainability. *Accounting Forum*, 30, 121-137.

Moser, A. & Korstjens, I. (2018). Series: Practical guidance to qualitative research. Part 1: Introduction. *Eur J gen Pract*. Dec;23(1):271-273.

- Morgan, G. (1980). Paradigms, metaphors and puzzle solving in organizational theory. *Administrative Science Quarterly*, 25, 605-622.
- Niskala, M., & Pretes, M. (1995). Environmental reporting in Finland: A note on the use of annual reports. *Accounting, Organisations and Society*, 20(6), 457-466.
- Owen, D., Swift, T., Humphrey, C., & Bowerman, M. (2000). The new social audits: Accountability, managerial capture or the agenda of social champions? *European Accounting Review*, 9, 81-98.
- Peck, P., och Sinding, K. (2003). Environmental and social disclosure and data richness in the mining industry. *Business Strategy and the Environment*, 12, 131-146.
- Probal, D. (2018). Corporate environmental reporting practices in Finland: a review and agenda for future research. *Corporate Ownership & Control*.
- Ramanathan, K.V. (1976). Toward a Theory of Corporate Social Accounting. *The Accounting Review*. Vol. 1.1. No.3.
- Sahay, A. (2004). Environmental reporting by Indian corporations. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 11(1), 12-22.
- Savenye, W.C. (2001). Qualitative Research Issues and Methods: An Introduction For Educational Technologists. *The Handbook of Research for Educational Communications and Technology*.
- Silverman, D. (2001). Interpreting qualitative data methods for analyzing talk, text and interaction. *Sage publications Inc.*, Thousand Oaks, California.
- Stora Enso. (2020). Annual Report 2020. Hämtat från https://www.storaenso.com/-/media/Documents/Download-center/Documents/Annual-reports/2020/STORAENSO_Annual_Report_2020.pdf#page=77.

Stora Enso. (2020). GRI Content Index. Hämtat från https://www.storaenso.com/-/media/documents/download-center/documents/annual-reports/2020/storaenso_gri_2020.pdf.

Suchman, M. (1995). Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches. *Academy of Management Review*, 20, 571-611.

Sullivan, R., & Gouldson, A. (2012). Does voluntary carbon reporting meet investors' needs?. *Journal of Cleaner Production*. Vol. 36. P 60-67.

Talbot, D., & Boiral, O. (2013). Can we trust corporates GHG inventories? An investigation among Canada's large final emitters. *Energy Policy*, 63, 1075–1085.

Talbot, D., & Boiral, O. (2018). GHG Reporting and impression management: An assessment of sustainability reports from the energy sector. *Journal of Business Ethics*, 132(2), 329-346.

Tenny, S., Brannan, B., Brannan, J. & Sharts-Hopko, N. (2021). Qualitative Study. StatPearls Publishing, Treasure Island(FL).

Thoreson, A., Pehrsson, M., & Tang, Y. (2020). *Inter-Firm Comparability of GRI Sustainability Reporting*. Kandidatuppsats. Jönköping International Business School.

Unerman, J., Bebbington, J., & O'Dwyer, B. (2007). Sustainability, accounting and accountability. New York, NY: Routledge.

UPM-Kymmene. (2020). Annual Report 2020. Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/asset/investors/2020/upm-annual-report-2020.pdf>.

UPM-Kymmene. (2021). Biodiversity. Hämtat från <https://www.upm.com/responsibility/forests/biodiversity/>.

UPM-Kymmene. (2021). UPM Business and Biodiversity Projects 1997-2020. Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/documents/responsibility/5-forests/upm-biodiversity-projects-2021.pdf>.

UPM-Kymmene. (2020). Fibre raw materials used in UPM's paper. Hämtat från https://tools.eurolandir.com/tools/ia/?t0=4&t=0&companycode=sf-upm&lang=en-GB&v=sf-upm_csr.

UPM-Kymmene. (2020). GRI Content Index. Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/documents/responsibility/1-fundamentals/upm-ar-gri-content-index-2020.pdf>.

UPM-Kymmene. (2020). UPM's electricity consumption per tonne of paper. Hämtat från https://tools.eurolandir.com/tools/ia/?t0=2&t=6&companycode=sf-upm&lang=en-GB&v=sf-upm_csr.

UPM-Kymmene. (2020). UPM's fossil carbon dioxide emissions per tonne of paper. Hämtat från https://tools.eurolandir.com/tools/ia/?t0=2&t=1&companycode=sf-upm&lang=en-GB&v=sf-upm_csr.

UPM-Kymmene. (2020). UPM's Material Balance 2020. Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/documents/responsibility/1-fundamentals/upm-material-balance.pdf>.

Van Halderen, M.D., Bhatt, M., Berens G.A., Brown, T.J. & van Riel, C.B. (2016). Managing impressions in the face of rising stakeholder pressures: Examining oil

companies' shifting stances in the climate change debate. *Journal of Business Ethics*.
133(3), 567-582.

8. Tabeller

Tabell 1: UPM's energiförbrukning

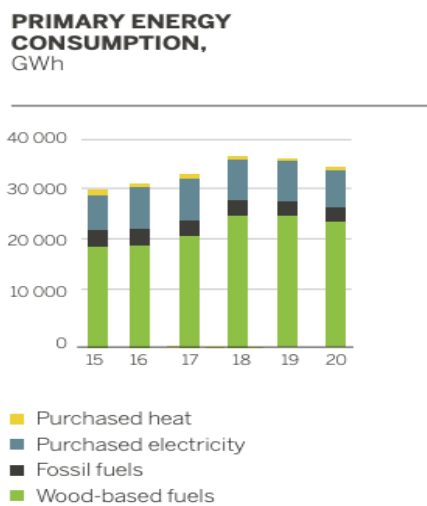
ENERGY	
	2020
Fossil fuels, GWh	10,300
Renewable fuels ¹⁾ , GWh	26,100
Purchased electricity ²⁾ , GWh	12,600
Purchased heat, GWh	320

¹⁾ 82% from UPM processes (e.g. bark, fibre sludge, black liquor)

²⁾ Includes UPM shares of hydro, nuclear and condensing power as well as purchases from the market. UPM's total electricity consumption was 11,600 GWh.

(UPM's Material Balance 2020, 2020).

Tabell 2: Metsä Groups energiförbrukning

(Metsä Group Sustainability Report, s.29, 2020)

Tabell 3: UPM-Kymmene's vattenupptag

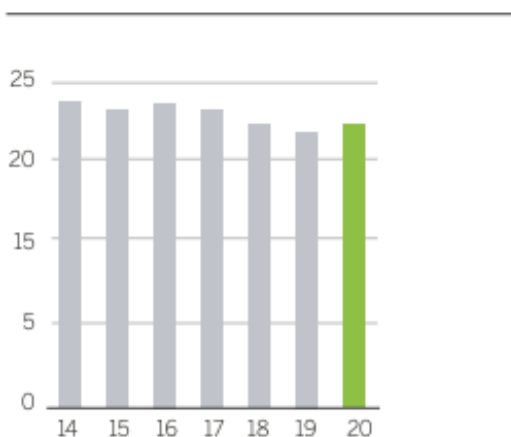
WATER UPTAKE ¹⁾	
	2020
Surface water, million m ³	376 (376,000 megalitre)
Groundwater, million m ³	19 (19,000 megalitre)
Communal water, million m ³	4 (4,000 megalitre)

¹⁾ No water withdrawal from areas with water stress (assessed for all significant water withdrawals, accounting for 96% of total water withdrawal). Rainwater is not used in the process but it can be gathered and led to watercourses, depending on the site.

(UPM's Material Balance 2020, 2020).

Tabell 4: Metsä Groups vattenanvändning

PROCESS WATER USAGE
per product tonne

(Metsä Group Sustainability Report, s.29, 2020)

Tabell 5: UPM Kymmene's växthusgasutsläpp

EMISSIONS INTO THE AIR ¹⁾	
	2020
Sulphur dioxide, t	1,000
Nitrogen oxides, t	7,500
Particulates, t	710
VOC, t ²⁾	1,000
Carbon dioxide (fossil) ³⁾ , t	2,700,000

(UPM's Material Balance 2020, 2020).

Tabell 6: Metsä Groups utsläpp

Emissions to air, 1,000 t	
Biogenic carbon (CO ₂)	9,551
Fossil carbon (CO ₂)	676
Nitrogen oxides (as NO ₂)	6.5
Sulphur (as SO ₂)	0.9
Particles	0.9

(Metsä Group Sustainability Report, s.31, 2020)

Tabell 7: Stora Enso's växthusgasutsläpp

Stora Enso's carbon footprint 2016-2020¹

	Fossil CO₂ equivalent (million tonnes)³				
	2016	2017	2018	2019	2020
Scope 1: Direct emissions from our operations. ²	2.39	2.34	2.48	2.38	2.18
Scope 2: Emissions from purchased energy consumed in our operations. ²	0.77	0.90	0.89	0.49	0.34

(Stora Enso Annual Report, s.46, 2020)

Tabell 8: Sammanfattning av resultaten

	Mätbar information	Omätbar information	Ospecifik och icke standardiserbar information	Ofullständig information
Orsak till ojämförbarhet	-	Skillnader i skalor/enheter som använts	Informationens kvalitativa karaktär	Avsaknaden av information, inte rapportera enligt GRI-standarderna
Exempel	GRI 301 Material, GRI 305-7 Emissioner	GRI 302-3 Energi, GRI 303-3 Vatten	GRI 304 Biodiversitet	GRI 302-4 Energi, GRI 303-5 Vatten
Tolkning ur ett funktionalistiskt perspektiv	Kvantitativa indikatorer med liknande enheter objektivt mätbara	Transformation av GRI-standarderna till gemensamma enheter skulle förbättra jämförbarheten	Inkluderandet av kvantitativa indikatorer skulle förbättra jämförbarheten	-
Tolkning ur ett kritiskt perspektiv	-	Jämförbarheten skadas då risken för partisk presentation existerar	Ledningens kontroll möjliggör greenwashing som omöjliggör jämförbarheten	Ledningen skontroll möjliggör greenwashing som omöjliggör jämförbarheten
Tolkning ur legitimitetsteorin	Legimiteten förbättras då informationen är jämförbar	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten	Klarläggningen av legitimiteten försvåras av ojämförbarheten